

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.4.11.
COM(2018) 185 final

2018/0090 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése érdekében a 93/13/EGK irányelv (1993. április 5.), a 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2018) 96} - {SWD(2018) 98}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat indokai és céljai

E javaslat célja a fogyasztók gazdasági érdekeit védő négy uniós irányelv módosítása. A módosítások többsége a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelvet¹, valamint a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU² irányelvet érinti. A másik két irányelv – a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv³ és a termékek árának feltüntetéséről szóló 98/6/EK irányelv⁴ – csak a szankciók szempontjából módosul. Ezt a javaslatot a fogyasztók kollektív érdekeinek védelméért célzó reprezentatív keresetre vonatkozó és a 2009/22/EK irányelvet⁵ hatályon kívül helyező javaslattal együtt terjesztik elő.

A Szerződések (az EUMSZ 114. és 169. cikke) és az Alapjogi Charta (38. cikk) a fogyasztók magas szintű védelméért követelik meg az Unióban. Az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok a belső piac megfelelő működéséhez is hozzájárulnak. Céljuk a vállalkozások és a fogyasztók közötti kapcsolatok tisztességességének és átláthatóságának biztosítása, ami végső soron elősegíti az európai fogyasztók általános jólétét és támogatja az uniós gazdaságot.

Ez a javaslat az uniós fogyasztóvédelmi és marketingjogra vonatkozó, 2017. május 23-án közzétett REFIT célravezetőségi vizsgálat (a továbbiakban: célravezetőségi vizsgálat)⁶, valamint a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv célravezetőségi vizsgálatával párhuzamosan végzett és ugyanazon a napon közzétett értékelésének (a továbbiakban: „fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelése”)⁷ folytatása.

A célravezetőségi vizsgálat és a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelése megállapította, hogy a jelen javaslat által módosított négy irányelv anyagi jogi uniós fogyasztóvédelmi

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

³ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 98/6/EK irányelve (1998. február 16.) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről (HL L 80., 1998.3.18., 27. o.).

⁵ COM(2018) 184. Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács irányelve a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviselői eljárásokról és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

⁶ A célravezetőségi vizsgálat a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelvre, a fogyasztási cikkek adásvételéről és a kapcsolódó jótállásról szóló 1999/44/EK irányelvre, a termékek árának feltüntetéséről szóló 98/6/EK irányelvre, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelvre és a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 2009/22/EK irányelvre terjedt ki. Az eredményekért lásd az SWD (2017) 208 final és az SWD(2017) 209 final dokumentumokat (2017. május 23.), amelyek a következő hivatkozáson érhetők el: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332.

⁷ Az eredményekért lásd a COM(2017) 259 final, SWD(2017)169 final és SWD(2017) 170 final dokumentumokat (2017. május 23.), amelyek a következő hivatkozáson érhetők el: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332.

szabályai általában véve megfelelnek a céljuknak. Az eredmények hangsúlyozták azonban a szabályok jobb alkalmazásának és végrehajtásának, valamint a digitális szférában végbemenő fejlődéseknek megfelelő korszerűsítésük fontosságát. Rávilágítottak továbbá arra, hogy bizonyos területeken szükség van a szabályozásból eredő terhek csökkentésére.

Az értékelés megállapításai még nagyobb fontosságot nyertek az uniós fogyasztóvédelmi jog közelmúltbeli határokon átnyúló megsértései, különösen a dízelbotrány nyomán (amely annak nyomán robbant ki, hogy a személygépkocsi-gyártók a kibocsátások mérésének kijátszására alkalmas technológiát szereltek a gépkocsikba). Az ilyen jogsértések aláássák az egységes piacba vetett fogyasztói bizalmat. Emellett vitát gerjesztettek arra vonatkozóan, hogy az Unió elég erős mechanizmusokkal rendelkezik-e ahhoz, hogy képes legyen ezeknek a problémáknak a kezelésére, végrehajtsa a fogyasztóvédelmi szabályokat és jogorvoslatot biztosítson a károsultaknak.

Ezekből az okokból az Unió helyzetéről szóló 2017-es beszédében Jean-Claude Juncker bizottsági alelnök bejelentette a „Fogyasztóvédelmi Új megállapodást”, amelynek célja az uniós fogyasztóvédelmi jog jobb végrehajtása az unión belüli jogsértések növekvő kockázatának közepette. Ez a javaslat, amely célzott módosításokat vezet be négy fogyasztóvédelmi irányelvbe, alapvető része ennek az „Új megállapodásnak”. Összefoglalva a javaslat az alább körvonalazott javításokat célozza.

- **Hatékonyabb, arányosabb és nagyobb visszatartó erejű szankciók a határokon átnyúló kiterjedt jogsértésekért.** A nemrégiben elfogadott (EU) 2017/2394 rendelet⁸ szabályozza, hogy a nemzeti fogyasztóvédelmi végrehajtó hatóságok hogyan működnek együtt a fogyasztóvédelmi joggal kapcsolatos határokon átnyúló jogsértések elleni fellépés érdekében. Különösen a több tagállam fogyasztóit megkárosító kiterjedt jogsértésekre és az uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekre összpontosít⁹. Az ilyen típusú kiterjedt jogsértések esetében a nemzeti hatóságoknak összehangolt módon hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat kell kiszabniuk. A fogyasztóvédelmi jog megsértéséért kiszabható szankciók azonban nagyon eltérőek az Unióban, és gyakran alacsony mértékűek. A javaslat értelmében a nemzeti hatóságoknak módjukban áll majd, hogy az ilyen kiterjedt jogsértésekért legalább a kereskedő által bonyolított forgalom 4 %-ának megfelelő bírságot szabhassanak ki. Általánosabban véve a nemzeti hatóságok közös paraméterek, különösen a jogsértés határokon átnyúló jellege alapján döntenek a szankciók mértékéről. A négy érintett irányelv ezekkel a szankciókra vonatkozó megerősített szabályokkal egészülnek ki.
- **A fogyasztók egyéni jogorvoslatra való joga.** A javaslat előírja, hogy a fogyasztók egyéni jogorvoslatra lesznek jogosultak, ha tisztességtelen kereskedelmi

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.). Ez a rendelet növelni fogja a határokon átnyúló állami végrehajtás hatékonyságát, és az illetékes nemzeti hatóságokat olyan egységes hatáskörökkel ruházza fel, amelyeknek köszönhetően hatékonyabb módon működhetnek együtt a kiterjedt jogsértésekkel szembeni fellépés keretében. Továbbá lehetővé teszi az Európai Bizottság számára, hogy az Unión belüli jogsértések kezelése érdekében közös végrehajtási fellépéseket kezdeményezzen és biztosítsa azok koordinálását.

⁹ A fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendeletben szereplő meghatározás szerint a „kiterjedt jogsértések” olyan törvénytelen gyakorlatok, amelyek legalább három uniós tagállamot érintenek, az „uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések” pedig olyan gyakorlatok, amelyek sértik az uniós fogyasztók többségének érdekeit, azaz a tagállamok legalább kétharmadában, amelyek együttesen kiteszik az Unió népességének legalább kétharmadát.

gyakorlatok, például agresszív marketingtevékenység következtében hátrány éri őket. A tagállamoknak a szerződéses és nem szerződéses jogorvoslatokra egyaránt meg kell teremteniük a lehetőséget. A szerződéses jogorvoslatoknak tartalmazniuk kell legalább a szerződés felbontásának jogát. A nem szerződéses jogorvoslatoknak magukban kell foglalniuk legkevesebb a kártérítéshez való jogot. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv ki fog egészülni ezekkel a jogokkal.

- **Az online piacok fokozottabb átláthatósága a fogyasztók számára.** Jelenleg az online piacokat meglátogató fogyasztók számára számos különböző ajánlat jelenik meg az online piacon értékesítést folytató harmadik fél forgalmazóktól (és magától az online piactól). A fogyasztók nem minden esetben ismerik az online piacokon megjelenő ajánlatok rangsorolásának módját, és nem mindig tudják, hogy kitől vásárolnak (professzionális kereskedőtől vagy egyéb fogyasztóktól). Számos fogyasztónak az a benyomása, hogy az online piactól vásárol, és ennek megfelelően szerződéses kapcsolat jön létre közöttük. A valóságban előfordulhat azonban, hogy az online piacon hirdető harmadik fél forgalmazóktól vásárol, akik nem kereskedők. Ennek eredményeképpen a fogyasztók helytelenül úgy gondolhatják, hogy professzionális kereskedőkkel bonyolítják az ügyletet (és ezért fogyasztóvédelmi jogok illetik meg őket). Ez a félreértés problémákat okozhat azokban az esetekben, amikor az online vásárlás nem a tervek szerint alakul, mivel nem mindig egyszerű a felelős meghatározása. A javaslat további tájékoztatási követelményekkel egészíti ki a 2011/83/EU irányelvet, amelyek előírják az online piacok számára, hogy egyértelműen tájékoztassák a fogyasztókat a következőkre vonatkozóan: (a) a különböző ajánlatok rangsorolását meghatározó fő paraméterek, (b) a szerződés megkötésére egy kereskedővel vagy egy magánszeméllyel kerül-e sor, (c) alkalmazzák-e a fogyasztóvédelmi jogszabályokat, valamint (d) melyik kereskedő (egy harmadik fél forgalmazó vagy az online piac) felelős a szerződéshez kapcsolódó fogyasztói jogok biztosításáért (például elállási jog vagy a jogszabályi jótálláshoz való jog).
- Emellett a digitális alkalmazásokat, például online piacokat, összehasonlító eszközöket, alkalmazás áruházakat vagy keresőmotorokat használó fogyasztók a keresési lekérdezéseiknek való megfelelésre alapuló „természetes” vagy „organikus”, nem pedig a harmadik felek által fizetett találatokat várják. A 2005/29/EK irányelvre vonatkozó 2016-os útmutatóval¹⁰ összhangban szükség van a szóban forgó irányelv vonatkozó rendelkezéseinek pontosítására, annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az online platformoknak jelezniük kell a „fizetett elhelyezéseket” – azaz amikor a harmadik felek fizetnek a magasabb rangsorolásért – vagy a „fizetett belefoglalásokat” – azaz amikor a harmadik felek fizetnek azért, hogy belefoglalják őket a találatok listájába – tartalmazó találatokat.
- **A fogyasztók védelmének kiterjesztése a digitális szolgáltatások vonatkozásában.** A javaslat kiterjeszti a 2011/83/EU irányelv alkalmazását azokra a digitális szolgáltatásokra, amelyekért a fogyasztók nem fizetnek, hanem amelyek keretében személyes adatokat adnak meg, mint például: felhőalapú tárhely, közösségi média és e-mai fiókok. Tekintettel a személyes adatok növekvő gazdasági értékére, ezek a szolgáltatások nem tekinthetők egyszerűen „ingyenesnek”. Ezért a fogyasztóknak a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra és a szerződés felmondását lehetővé tevő 14 napos elállási időszakra vonatkozóan ugyanolyan jogokban kell részesülniük,

¹⁰

Bizottsági szolgálati munkadokumentum „Iránymutatása a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv végrehajtásáról/alkalmazásáról”, SWD(2016)163 final, 2016.5.25.

függetlenül attól, hogy fizetnek a szolgáltatásokért vagy azok használata keretében személyes adatokat adnak meg.

- **A vállalkozások adminisztratív terheinek megszüntetése.** A javaslat módosításokat vezet be a 2011/83/EU irányelvbe azzal, hogy nagyobb rugalmasságot biztosít a kereskedők számára a fogyasztókkal folytatott kommunikáció legmegfelelőbb eszközének megválasztásában. Lehetővé fogja tenni a kereskedők számára új online kommunikációs eszközök, például webes űrlapok vagy chatprogramok használatát a hagyományos e-mail üzenetek helyett, feltéve hogy a fogyasztónak lehetősége lesz a kereskedővel folytatott kommunikáció nyomon követésére. Emellett megszünteti a kereskedők 14 napos elállási joghoz kapcsolódó két meghatározott kötelezettségét, amelyekkel kapcsolatban úgy ítélték meg, hogy aránytalan terhet jelentenek. Az első a kereskedő arra vonatkozó kötelezettsége, hogy az elállási jog gyakorlását abban az esetben is lehetővé kell tennie, ha a fogyasztó használta a megrendelt árut, nem pedig csak kipróbálta, ahogy azt egy hagyományos üzlethelyiségben is meg tudta volna tenni. A második a kereskedő azon kötelezettsége, hogy visszatérítse a fogyasztónak a megfelelő összegeket, még azt megelőzően, hogy a visszaküldött árut megkapta volna a fogyasztótól.
- **A tagállamok azon lehetőségének egyértelműsítése, hogy szabályokat fogadjanak el az üzlethelyiségen kívüli értékesítések bizonyos formáira és szempontjaira vonatkozóan.** Bár az üzlethelyiségen kívüli értékesítések törvényes és bevett értékesítési csatornának számítanak, a javaslat egyértelműsíti, hogy a 2005/29/EK irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a fogyasztók jogos érdekeit védő szabályokat fogadjanak el bizonyos olyan különösen agresszív vagy megtévesztő marketing- vagy értékesítési gyakorlatokra vonatkozóan, amelyeket a kereskedő a fogyasztó otthonának kényszerű meglátogatásakor folytat, vagy amelyek keretében a kereskedő olyan kereskedelmi kirándulásokat szervez, amelyek célja vagy hatása bizonyos termékek népszerűsítése, illetve ezek fogyasztóknak történő értékesítése, amennyiben ezeket a korlátozásokat közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják.
- **A „kettős minőségű” termékekkel kapcsolatos megtévesztő marketingtevékenységre vonatkozó szabályok egyértelműsítése.** A javaslat módosításokat vezet be a 2005/29/EK irányelvbe, annak egyértelműsítésével, hogy azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott azonos termékkel, miközben a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak, és az átlagos fogyasztót olyan fogyasztási döntés meghozatalára késztetik vagy készíthetik, amit egyébként nem hozott volna meg, megtévesztő kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, amelyeket az illetékes hatóságoknak eseti alapon kell értékelniük és kezelniük, az irányelv rendelkezéseinek megfelelően.

1.2. Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Ez a javaslat összhangban van a fogyasztóvédelmi terület számos egyéb jogszabályi és nem jogszabályi intézkedésével. A javaslat különösen összhangban van a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló közelmúltban felülvizsgált (EU) 2017/2394 rendelettel, amelynek célja a fogyasztóvédelmi szabályok határokon átnyúló állami végrehajtásának javítása. A jelen javaslatban szereplő és az uniós fogyasztóvédelmi jog megsértéséért kirótt szankciókra vonatkozó megerősített szabályok növelni fogják a fogyasztóvédelmi együttműködés összehangolt fellépéseinek elrettentő hatását és hatékonyságát a kiterjedt jogsértések és az uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetében. A fogyasztóvédelmi

együttműködésről szóló rendelet felülvizsgálatával kapcsolatos tárgyalások rávilágítottak, hogy a rendelet sikerének érdekében alapvető fontosságú a „*hatékony, arányos és visszatartó erejű*” szankciók megléte minden tagállamban. A fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet társjogalkotói azonban úgy döntöttek, hogy a szankciók mértékének szigorítására mutakozó igényt megfelelőbb lenne az uniós fogyasztóvédelmi anyagi jog esetleges felülvizsgálatának részeként kezelni¹¹.

A 2005/29/EK irányelv megsértése által érintett fogyasztók egyéni jogorvoslatára vonatkozó szabályok kiegészítik az unió arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a „Fogyasztóvédelmi Új megállapodás” másik javaslata, azaz a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmét célzó reprezentatív keresetre vonatkozó és a 2009/22/EK irányelvet hatályon kívül helyező javaslat révén megkönnyítse a fogyasztók számára, hogy jogorvoslatért folyamodjanak. Emellett a 2005/29/EK irányelv megsértése által érintett egyéni fogyasztók a kis értékű követelésekre vonatkozó eljárások és az alternatív/online vitarendezés keretében javasolt jogorvoslatokat is igénybe vehetik. A fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről szóló irányelv¹² értelmében minőségi peren kívüli vitarendezési rendszerek állnak az uniós fogyasztók rendelkezésére, úgy a belföldi, mint a határokon átnyúló szerződések kapcsán felmerülő jogviták esetében. A Bizottság létrehozott továbbá egy online vitarendezési platformot¹³. Ez a platform segít a fogyasztóknak és a kereskedőknek, hogy rendezzék a termékek és szolgáltatások online vásárlásával kapcsolatos belföldi és határokon átnyúló jogvitáikat.

Ez a javaslat kéz a kézben jár azokkal az erőfeszítésekkel, amelyek az uniós fogyasztóvédelmi jog fogyasztók, kereskedők és jogi szakemberek általi jobb megismerésére irányulnak. Ennek elérése érdekében az alábbi tevékenységek vannak tervbe véve.

- 2018-ban a Bizottság egy fogyasztói jogokkal kapcsolatos uniós szintű tájékoztató kampányt fog útjára indítani, amely a fogyasztói jogokra vonatkozó 2014 és 2016 között lebonyolított kampányból szerzett tapasztalatokra fog építeni¹⁴.
- A Bizottság egy kísérleti projektet folytat a kis- és középvállalkozások digitális korban való képzésével kapcsolatban (a „ConsumerLawReady” kezdeményezés¹⁵)
- A Bizottság a bírácoknak és egyéb jogi szakembereknek szóló különböző képzési tevékenységek megszervezését tervezi a 2019 és 2025 közötti időszakra szóló megújított európai igazságügyi képzési stratégia keretében¹⁶.

¹¹ Lásd a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendelet (16) preambulumbekzdését: „...A fogyasztóvédelmi és marketingjogra vonatkozó célravezetőségi vizsgálatról szóló bizottsági jelentés megállapításaira figyelemmel mérlegelni lehetne, hogy szükséges-e az uniós fogyasztóvédelmi jog megsértése esetén alkalmazandó szankciók mértékét szigorítani.”

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).

¹³ 2016. február 15-től elérhető; az Európai Parlament és a Tanács 524/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 165., 2013.6.18., 1. o.).

¹⁴ Lásd még: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=30149.

¹⁵ A ConsumerLawReady képzési projekt az Európai Parlament IMCO bizottsága által biztosított finanszírozásnak köszönhetően valósulhatott meg. A projekt irányítását az Európai Fogyasztók Szervezetéből, az Európai Kis- és Középvállalkozások Szövetségéből és az Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéből álló konzorcium végzi a Bizottság nevében. A képzési anyagot összeállították, lefordították és az egyes tagállamokhoz igazították. A kis- és középvállalkozások képzése 2017 decemberében vette kezdetét, és 2018 egészében folytatódni fog. 2017 novemberében egy külön weboldal vált elérhetővé: www.consumerlawready.eu.

- Annak érdekében, hogy minden piaci szereplő jobban megértse a szerződéses jogait és kötelezettségeit, a Bizottság egy önszabályozási intézkedést koordinál az érdekelt felek REFIT csoportjában. A kezdeményezés célja, hogy a szerződéskötés előtti kötelező tájékoztatást és az általános szerződési feltételeket egyaránt egyértelműbb módon mutassa be a fogyasztók számára.
- A piaci szereplők jogbiztonságának további növelése érdekében a Bizottság több iránymutatást dolgozott ki, amelyek az uniós fogyasztóvédelmi jog jobb megértését szolgálják¹⁷. Hamarosan a fogyasztóvédelmi jogszabályok új adatbázisát fogja közzétenni e-igazságügyi portálon. Ez az adatbázis tartalmazni fogja az uniós és nemzeti ítélkezési gyakorlatot, valamint hozzáférést fog biztosítani az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályokkal kapcsolatos közigazgatási határozatokhoz.

1.3. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

A jelen javaslat által módosított négy fogyasztóvédelmi irányelv minden gazdasági ágazatra alkalmazandó. Általános hatályuknál fogva a vállalkozások és a fogyasztók közötti ügyletek számos olyan szempontjára kiterjednek, amelyeket egyéb uniós jogszabályok is érintenek. Az uniós jog különböző elemei közötti viszonyt a *lex specialis* elve szabályozza. Ezen elv értelmében az általános fogyasztóvédelmi irányelvek rendelkezései csak abban az esetben érvényesek, ha a vállalkozások és a fogyasztók közötti ügyletek vonatkozó szempontjait nem szabályozzák az ágazatspecifikus uniós jog rendelkezései. Ezért ezek az általános fogyasztóvédelmi irányelvek „biztonsági hálóként” szolgálnak, mivel az ágazatspecifikus uniós jog kiegészítésével, illetve hiányosságainak pótlásával biztosítják a fogyasztóvédelem magas szintjének fenntartását minden ágazatban.

A vállalkozások és a fogyasztók között az online piacokon zajló ügyletek átláthatóságának, valamint a fogyasztók digitális szolgáltatások keretén belüli védelmének hiányára vonatkozó javaslatok kiegészítik a digitális egységes piacot¹⁸, és biztosítják a következetességet a digitális egységes piaci stratégia egyéb fontos elemeivel, például a digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződésekről szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslattal¹⁹. Az említett javaslat meghatározza a fogyasztók jogait azokra az esetekre, amikor a fogyasztó által kapott digitális tartalom és digitális szolgáltatások nem felelnek meg a szerződésnek, azokra a szerződésekre is kiterjedően, amelyek alapján a fogyasztó nem fizet a tartalomért vagy a szolgáltatásért. A 2011/83/EU irányelv a digitális tartalom szolgáltatására is kiterjed; jelenleg azonban csak a fizetős szolgáltatásokra, többek között digitális szolgáltatásokra alkalmazandó. A digitális tartalmakra vonatkozó irányelvjavaslatnak megfelelően megfelelési hiányosság tapasztalható azokban az esetekben, amikor a tartalom vagy a szolgáltatások nem felelnek meg a szerződéskötés előtti tájékoztatás során nyújtott leírásnak, a szerződéskötés

¹⁶ A stratégia kidolgozása folyamatban van; a menetrend a https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-5432247_en, hivatkozáson érhető el.

¹⁷ A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelvre vonatkozó iránymutatás, SWD(2016)163 final, 2016.5.25. Az uniós élelmiszerjognak és fogyasztóvédelmi jognak a kettős minőségű termékekkel kapcsolatos problémákra való alkalmazására vonatkozó iránymutatás - az élelmiszerek egyedi esete, 2017. szeptember 26. (C(2017) 6532 final). A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelvre vonatkozó új iránymutatás 2018 végére, a fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelvre vonatkozó aktualizált iránymutatás pedig 2019-re várható.

¹⁸ A digitális egységes piacra vonatkozó további információkért lásd: https://ec.europa.eu/commission/priorities/digital-single-market_hu.

¹⁹ A digitális tartalom-szolgáltatásra irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló irányelvre irányuló javaslat, COM(2015)0634 final, 2015.12.9. További információk: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_en.

előtti tájékoztatásra vonatkozó követelményt pedig a 2011/83/EU irányelv rögzíti. A fenti okokból szükség van arra, hogy a 2011/83/EU irányelv hatályát a jelenlegi digitális tartalmakra vonatkozó irányelv hatályához igazítsák a „digitális tartalom” és a „digitális szolgáltatások” meghatározásának tekintetében. A Bel- és Igazságügyi Tanács felkérte a Bizottságot a 2011/83/EU irányelv és a digitális tartalmakra vonatkozó irányelvjavaslat közötti összhang biztosítására, különösen ami a „digitális tartalom” és a „digitális szolgáltatások” meghatározásait illeti²⁰.

A 2011/83/EU irányelv olyan jellegű módosítása, hogy a fizetős jellegtől függetlenül az összes digitális szolgáltatásra kiterjedjen, kiegészíti a 2016/679-es számú általános adatvédelmi rendeletet. A digitális szolgáltatások nyújtásáról szóló szerződések 14 napos elállási időszakon belüli felbontására vonatkozó jog meg fogja szüntetni a személyes adatok általános adatvédelmi rendelet szerinti feldolgozásának szerződéses alapját. Ez egyúttal kiváltja az általános adatvédelmi rendelet által biztosított jogok, például az elfeledtetéshez való jog és az adathordozhatósághoz való jog alkalmazását.

Az online piacokat érintő javasolt módosításokkal kapcsolatban az online platformokról szóló 2016-hoz közlemény kimondta, hogy a Bizottság „további értékelést folytat annak megállapítására, a platformokkal kapcsolatosan van-e szükség további hatályos fogyasztóvédelmi szabályok korszerűsítésére az EU fogyasztóvédelmi és marketing jogszabályaira vonatkozóan 2017-ben esedékes célravezető szabályozási vizsgálat részeként”²¹. 2016 decemberében az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a szerződéskötés előtti tájékoztatásra vonatkozó követelmények hozzáigazítását javasolta az e-kereskedelmi platformokról vásárló fogyasztók igényeihez²². Az Európai Tanács 2017. október 19-én hangsúlyozta „a platformok által alkalmazott gyakorlatok és a platformhasználatok fokozottabb átláthatóságának szükségességét”²³.

Ez a javaslat kiegészíti a platformok és vállalkozások közötti tisztességtelen szerződési feltételekre és kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó bizottsági fellépést (a platformok és vállalkozások közötti kapcsolatokra vonatkozó kezdeményezés), amelyet a digitális egységes piac 2017. májusi félidős felülvizsgálatának keretében jelentettek be²⁴. E javaslat, illetve a platformok és vállalkozások közötti kapcsolatokra vonatkozó kezdeményezés közös célja az online platformokon megvalósuló ügyletek átláthatóságának és tisztességességének növelése. Ez a javaslat a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelésében már azonosított problémákkal, konkrétan azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy az online piacokon végzett vásárlások során a fogyasztók gyakran nem ismerik a szerződéses partnerük kilétét. Ennek eredményeképp a

²⁰ A 3473. tanácsi ülés eredménye, bel- és igazságügy, Luxembourg, 2016. június 9. és 10.; a következő hivatkozáson érhető el: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9979-2016-INIT/en/pdf>. A 2016. június 2-i 9768/16 számú elnökségi feljegyzésre vonatkozik, amely hangsúlyozta a digitális tartalomról szóló irányelvjavaslat és a 2011/83/EU irányelv közötti összhang fontosságát, és felkérte a Bizottságot, hogy értékelje a szóban forgó irányelv alkalmazását a digitális tartalomról szóló irányelvjavaslat által lefedett, digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó minden szerződéstípusra. A feljegyzés a következő hivatkozáson érhető el: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9768-2016-INIT/hu/pdf>.

²¹ COM(2016) 288 final, 2016. május 25., 11. oldal: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0288&from=HU>.

²² Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye az online platformokra vonatkozó közleményről, TEN/601-EESC-2016, <http://webapi.eesc.europa.eu/documentsanonymous/EESC-2016-04519-00-01-AC-TRA-hu.docx>.

²³ Az Európai Tanács következtetései a migrációról, a digitális Európáról, a biztonságról és a védelemről (2017. október 19.):

²⁴ COM(2017) 228 final közlemény, 2017. május 10.: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/content/mid-term-review-digital-single-market-dsm-good-moment-take-stock>.

fogyasztók számára gyakran nem világos, hogy gyakorolhatják-e uniós fogyasztói jogait, és ha igen, akkor kihez kell forduljanak ezeknek a jogoknak a biztosításáért. A jelen javaslat, illetve a platformok és vállalkozások közötti kapcsolatokra vonatkozó kezdeményezés azáltal is kiegészítik egymást, hogy mindkettő a rangsoroláshoz használt fő paraméterek átláthatóságának biztosítását célozza, egyrészt a platformok és a fogyasztók, másrészt a platformok és a vállalkozások közötti kapcsolatokban.

Emellett a jobb uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok várhatóan előnyökkel járnak azokon az egyéb uniós szakpolitikai területeken is, amelyekben a vállalkozások és a fogyasztók közötti kereskedelmi ügyletek fontos szerepet játszanak. Egy példa erre a fenntartható fogyasztásra vonatkozó bizottsági munka, többek között a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terven²⁵ keresztül, amely a környezetbarát jellegre utaló megtevesztő állításokkal és a tervezett elavulással kapcsolatos fellépéseket is tartalmaz. Bár a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv már kitér ezekre a kérdésekre, a szigorúbb szankciók és az erősebb jogorvoslati eszközök lehetővé fogják tenni a fogyasztói jogok megsértése elleni hatékonyabb küzdelmet.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A fogyasztóvédelem az EU és a tagállamok közös hatáskörébe tartozik. Mint ahogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 169. cikke előírja, a fogyasztói érdekek érvényesülésének előmozdítása érdekében az Unió hozzájárul a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelméhez, valamint a tájékoztatáshoz, oktatáshoz és az érdekeik védelmét célzó önszerveződéshez való jogaik megerősítéséhez. Ez a javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikkén (amely, a belső piac megvalósítására vonatkozik) és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 169. cikkén alapul.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Ez a javaslat módosítja az uniós fogyasztóvédelmi szabályokat, amelyek uniós szinten történő elfogadása szükségesnek és a szubszidiaritás elvével összeegyeztethetőnek tekinthető. A belső piac jobb működése nem érhető el kizárólag nemzeti jogszabályok révén. Az uniós fogyasztóvédelmi szabályok továbbra is fontosak maradnak, mivel a belső piac tovább mélyül, az uniós fogyasztók által végzett ügyletek száma pedig növekszik a tagállamok között.

Gazdasági szempontból a kereskedők fogyasztókkal szembeni magatartása várhatóan jelentős hatással lesz a fogyasztói piacok működésére. Ennek oka, hogy a kereskedőknek nagyon nagy hatásuk van a fogyasztók tájékoztatására és az ilyen piacokon meghozott döntésekre. A fogyasztóvédelmi politikák ezért lehetővé teszik a piaci erők javítását. Ez elősegíti a versenyt és javítja a hatékonyságot.

Az Unióban a határokon átnyúló kereskedelem volumene és intenzitása elég nagy ahhoz (tulajdonképpen nagyobb, mint a világ bármilyen más kiterjedt kereskedelmi térségében)²⁶, hogy ezt a határokon átnyúló kereskedelmet sebezhetővé tegye a tagállamok következetlen — vagy egyszerűen eltérő — szakpolitikai döntéseivel szemben. Emellett a kereskedők a

²⁵ A Bizottság közleménye: „Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv”, COM/2015/0614 final, 2015.12.2.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52015D0614>.

²⁶ Kereskedelmi Világszervezet, 2015-ös nemzetközi kereskedelmi statisztika: https://www.wto.org/english/res_e/statistics_e/its2015_e/its2015_e.pdf

tagállamok határain túl is képesek a fogyasztók elérésére. Ez azzal a problémával járhat, hogy a nemzeti jogalkotók és szabályozó hatóságok nincsenek abban a helyzetben, hogy önállóan megfelelően kezelni tudják a helyzetet.

Ez a javaslat módosítja a meglévő uniós fogyasztóvédelmi szabályokat. A 2005/29/EK irányelv biztosítja a fogyasztók gazdasági érdekeit sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó nemzeti szabályok teljes körű összehangolását. A 2011/83/EU irányelv alapvetően teljesen összehangolt szabályokat határoz meg a fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményekre és elállási jogra vonatkozóan. A szóban forgó irányelvek hatálya alá tartozó új nemzeti jogszabályok ellentétesek lennének a már meglévő teljesen összehangolt *vívmányokkal*.

A probléma egész Unióra kiterjedő jellege – ami uniós szintű megfelelő végrehajtási fellépést tesz szükségessé – különösen nyilvánvaló a több uniós tagállam fogyasztóit egyszerre érintő törvénytelen gyakorlatok esetében. A fogyasztói jogok ilyen kiterjedt megsértését a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendelet most már jogilag meghatározza, ami erős eljárási keretet biztosít a nemzeti végrehajtó hatóságok közötti együttműködéshez. A hatékonyság érdekében az uniós szintű végrehajtásnak egy közös és egységes anyagi jogi keretre is alapulnia kell. A fogyasztói jogok és a jogorvoslati lehetőségek uniós szintű végrehajtásának hatékonysága nem növelhető kizárólag tagállami fellépések révén.

Az online kereskedelem esetében nem tűnik megvalósíthatónak a fogyasztók által tapasztalt problémák nemzeti szinten való megfelelő kezelése. Különösen számos online piac és digitális szolgáltató folytat egész Európára kiterjedő és határokon átnyúló kereskedelmet.

A célravezetőségi vizsgálat és a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelése megerősítette, hogy az uniós fogyasztóvédelmi és marketingjog vívmányai hozzájárultak a fogyasztók magas szintű védelmének kialakításához az Unió szintjén. Hozzájárultak továbbá a belső piac jobb működéséhez, valamint a termékek és szolgáltatások határokon átnyúló értékesítését folytató vállalkozások költségeinek csökkentéséhez. A termékeiket és szolgáltatásaikat egyéb uniós országokban értékesítő vállalkozások számára előnyt jelentenek a harmonizált jogszabályok, mivel megkönnyítik a határokon átnyúló értékesítést az egyéb uniós országok fogyasztói felé.

A 2005/29/EK irányelv különösen az eltérő uniós szabályozásokat helyettesítette azzal, hogy egységes jogi keretet határoz meg minden tagállam számára. Horizontális, elvi alapú megközelítése hasznos és rugalmas keretet biztosít az Unió egészében, míg a feketelista bevezetése segített bizonyos tisztességtelen gyakorlatok megszüntetésében a különböző nemzeti piacokon. Hasonlóképpen, a 2011/83/EU irányelv is jelentősen hozzájárult a belső piac működéséhez, valamint egységesen magas fogyasztóvédelmi szintet biztosított a vállalkozások és fogyasztók közötti szerződésekről szóló nemzeti jogszabályok közötti eltérések megszüntetésével. Növelte a kereskedők és a fogyasztók jogbiztonságát, különösen a határokon átnyúló kereskedésben részt vevők esetében. Az elmúlt években jelentősen nőtt a határokon átnyúló e-kerkedelem növekvő piacába vetett fogyasztói bizalom²⁷.

A célravezetőségi vizsgálatról szóló jelentés rámutatott, hogy az uniós fogyasztóvédelmi jog legnagyobb hozzájárulását a közös harmonizált szabályok jelentik. Ezek a szabályok lehetővé teszik a nemzeti végrehajtó hatóságok számára a több tagállam fogyasztóit megkárosító

²⁷

A fogyasztói körülmények 2017-es eredménytáblájából kitűnik, hogy a 2012 és 2016 közötti időszakban 24 százalékponttal 58 %-ra nőtt azoknak a fogyasztóknak az aránya, akik bizalommal viseltettek az áruk és szolgáltatások interneten keresztül történő, egyéb uniós országokból származó kiskereskedőktől vagy szolgáltatóktól való megvásárlása iránt.

határokon átnyúló jogsértések hatékonyabb kezelését. Például a bírságok „hatékonyságának, arányosságának és visszatartó erejének” biztosítását célzó további uniós szintű fellépések hiányában a meglévő különböző nemzeti bírságolási rendszerek valószínűleg nem lennének elegendők, hogy tisztességes versenyt biztosítsanak a jogkövető kereskedők számára, és aláásnák a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendelet szerinti végrehajtási együttműködést. A nemzeti bírságolási szabályok közelítésének köszönhető tisztességesebb verseny emellett nagyobb összhangot teremt az uniós fogyasztóvédelmi jog, illetve a szankciók uniós verseny- és adatvédelmi joghoz kialakított kerete között. A három említett terület közötti szinergiákat egyre inkább elismerik uniós szinten, különösen a végrehajtási tevékenységek összehangolásának tekintetében²⁸.

Összhangban van továbbá a szubszidiaritás azon elvével, hogy a 2005/29/EK irányelv egyértelműsítse a tagállamok azon lehetőségét, hogy a fogyasztók jogos érdekeit védő rendelkezéseket fogadjanak el a direkt marketing céljából végzett kéréses látogatásokra vagy a kereskedelmi kirándulásokra vonatkozóan, amennyiben ezeket a korlátozásokat közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják, mivel ez biztosítani fogja, hogy a tagállamok szabályozásokat fogadhatnak el egy olyan területen, amelyen az egységes piacra gyakorolt hatást nagyon korlátozottan tekintik.

• **Arányosság**

A javaslatban szereplő intézkedések arányosak a fogyasztóvédelmi jog betartásának javítására, a korszerűsítésre és a terhek csökkentésére irányuló célkitűzésekkel.

A szankciókat illetően a javaslat összehangolja a szankciók minimális mértékét, mivel csak az olyan kiterjedt jogsértésekre és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekre vonatkozóan írja elő a tagállamok számára a kereskedő által bonyolított forgalomra alapuló bírságok bevezetését, amelyek esetében egyértelműen szükség van erre az összehangolásra a szankciók fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendelet által megkövetelt koordinációjának biztosításához. Minden más jogsértésre vonatkozóan a javaslat csak nem kimerítő jellegű kritériumokat határoz meg, amelyeket figyelembe kell venni a szankciók alkalmazásakor. Ezeknek az egyéb jogsértéseknek a vonatkozásában a javaslat nem hangolja össze a szankciókat, hanem egyértelműsíti, hogy kisebb jogsértések esetén ezek a kritériumok nem feltétlenül alkalmazandók.

A 2005/29/EU irányelv megsértése esetén elérhető egyéni jogorvoslatokra vonatkozó követelmények tekintetében a javaslat bizonyos fokú mozgásteret biztosít a tagállamok számára a rendelkezésre bocsátott jogorvoslatokat illetően. A javaslat csak a szerződés felbontására vonatkozó szerződéses jogorvoslat és a kártérítésre vonatkozó nem szerződéses jogorvoslat meglétét írja elő. A tagállamok nemzeti polgári jogaiban jelenleg ez a két leghatékonyabb jogorvoslat.

A 2011/83/EU irányelv nem fizetős digitális szolgáltatásokra való javasolt kiterjesztésének arányosságát biztosítja egyrészt a szóban forgó irányelv hatályának hozzáigazítása a

²⁸ 2017. március 14-én az Európai Parlament állásfoglalást fogadott el „a nagy adathalmazok alapjogi vonatkozásairól: magánélet, adatvédelem, megkülönböztetésmentesség, biztonság és bűnüldözés”, amelyben sürgette a „szorosabb együttműködést és a következetességet a nemzeti és uniós szinten működő különböző szabályozó, valamint fogyasztóvédelmi, adatvédelmi és versenyfelügyeleti hatóságok között”. Az európai adatvédelmi biztos a digitális elszámolóház létrehozására irányuló javaslatot terjesztett elő, azoknak a versenyfelügyeleti, fogyasztóvédelmi és adatvédelmi hatóságoknak az egybegyűjtése érdekében, amelyek információkat kívánnak megosztani, és megbeszéléseket kívánnak folytatni a szabályok betartatásának legjobb módjáról az egyének érdekeinek szem előtt tartásával. Az elszámolóház első ülésére 2017. május 29-én került sor.

digitális tartalmakra vonatkozó jövőbeli irányelv hatályához, másrésről azoknak a digitális szolgáltatási szerződéseknek a mentesítése a 2011/83/EU irányelv egyes formai követelményei alól, amelyek keretében a fogyasztók csak személyes adatokat adnak meg; ilyen követelmény például a fogyasztók hozzájárulásának megszerzése a szolgáltatás azonnali nyújtására vonatkozóan, amely csak az elállási időszakon belül az elállási jog gyakorlásáig nyújtott szolgáltatásokért fizetett pénzeszegekre van következménnyel.

Az online piacokra vonatkozó szabályok javasolt módosításai arányosak abban az értelemben, hogy nem rónak az online piacokra semmilyen kötelezettséget a harmadik fél forgalmazók által a kereskedői vagy nem kereskedői státuszukkal kapcsolatban biztosított adatok hitelességének nyomon követését vagy ellenőrzését illetően. A módosítások ezért egyszerűen az önbevallásra alapulnak, a piacok feladata pedig csupán arra korlátozódik, hogy a harmadik fél forgalmazóktól bekérjék ezt az információt, majd továbbítsák azt a fogyasztónak. A rangsorolás átláthatóságát illetően az online piacnak tájékoztatást kell nyújtania az ajánlatok rangsorolását meghatározó fő paramétereket illetően, a javaslat azonban nem ír elő semmilyen alapértelmezett rangsorolási kritériumot.

A javaslat emellett javítja a jogszabály arányosságát azzal, hogy csökkenti a kereskedőket terhelő szabályozási költségeket azokban az esetekben, amikor ez nem veszélyezteti a jogszabály célkitűzését, mint például az elállási jogra vonatkozó két azonosított kereskedői kötelezettség és a tájékoztatási követelményeket érintő javasolt tehercsökkentési intézkedések esetében. A felesleges terheket megszüntető ilyen módosítások várhatóan különösen előnyösek lesznek a kisvállalkozások számára.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Mivel ez a javaslat négy meglévő irányelvet módosít, a legmegfelelőbb jogi aktus egy irányelv.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A jelen javaslat az uniós fogyasztóvédelmi és marketingjog célravezetőségi vizsgálatának, valamint a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelésének megállapításaira épít, amelyek mindegyikét 2017 májusában tették közzé.

A célravezetőségi vizsgálat megállapította, hogy az érintett irányelvek érdemi rendelkezései általában véve megfelelnek a célnak. Bár számos ágazatspecifikus uniós jogi aktus tartalmaz fogyasztóvédelmi rendelkezéseket, a célravezetőségi vizsgálat megállapította, hogy az elemzett általános irányelvek és az ágazatspecifikus uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok kiegészítik egymást. A célravezetőségi vizsgálat megállapította továbbá, hogy az érdekelt felek többsége egyetértett azzal, hogy az általános és az ágazatspecifikus szabályok kombinációja egyértelmű és következetes uniós jogi keretet biztosít.

A célravezetőségi vizsgálat rávilágított azonban arra is, hogy a szabályok hatékonyságát gátolja: (a) az a tény, hogy a kereskedők és a fogyasztók nem ismerik ezeket, illetve (b) a nem megfelelő végrehajtás és a fogyasztók számára elérhető elégtelen jogorvoslati lehetőségek. A javaslat tekintetében a célravezetőségi vizsgálat olyan jövőbeli fellépéseket javasolt, amelyek célja a betartás javítása a végrehajtás megerősítésével és a fogyasztói jogorvoslatok megkönnyítésével, különösen a fogyasztóvédelmi jog megsértése esetén kiszabott szankciók

elrettentő hatásának növelésével és fogyasztói jogorvoslatok bevezetésével azokra az esetekre, amikor a fogyasztók a 2005/29/EK irányelvet sértő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok áldozataul esnek. A célravezetőségi vizsgálat javasolta továbbá a szabályozási környezet korszerűsítését és a szabályozási terhek csökkentését a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvek tájékoztatási követelményeivel kapcsolatban megfigyelhető indokolatlan átfedések megszüntetésével.

A fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelése megállapította, hogy a 2011/83/EU irányelv pozitív módon járult hozzá a vállalkozások és a fogyasztók közötti belső piac működéséhez, valamint egységesen magas fogyasztóvédelmi szintet biztosított. Ugyanakkor a szabályok bizonyos hiányosságaira is rávilágított, amelyek különösen a digitális gazdaság fejlődésének tudhatók be. Az értékelés több olyan területre hívta fel a figyelmet, amelyeken jogszabályi módosítások lennének helyénvalók, többek között:

- a) az online piacokon megvalósuló ügyletek átláthatósága;
- b) a digitális tartalom nyújtására irányuló szerződésekre vonatkozó szabályok összehangolása az „ingyenes” digitális szolgáltatásokra (például felhő alapú tárhely és webalapú e-mail) vonatkozó szabályokkal;
- c) a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvek egyes egymást átfedő tájékoztatási követelményeinek a leegyszerűsítése;
- d) a kereskedők, különösen a kis- és középvállalkozások terheinek csökkentése a távolsági elállási jog és az üzlethelyiségen kívüli értékesítések területén, a következőkre vonatkozóan: (1) a fogyasztók arra vonatkozó joga, hogy azokat az árukat is visszaküldhessék, amelyeket már a feltétlenül szükségesnél nagyobb mértékben használtak (2) a kereskedők azon kötelezettsége, hogy visszatérítsék a fogyasztónak a megfelelő összegeket, még azt megelőzően, hogy a visszaküldött árukat megkapták volna a fogyasztótól;
- e) a kereskedők és a fogyasztók közötti kommunikációra használt eszközök korszerűsítése.

Az értékelés emellett további jövőbeli tájékoztató tevékenységeket és iránymutatásokat javasolt.

• **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat összeállítása során a Bizottság konzultációt folytatott az érdekelt felekkel az alábbiak segítségével:

- a bevezető hatásvizsgálathoz rendelkezésre álló visszajelzési mechanizmus;
- nyilvános online konzultáció;
- a kis- és középvállalkozásokból álló panellel folytatott célzott konzultáció;
- a tagállamokkal és egyéb érdekelt felekkel folytatott célzott konzultáció felmérések, valamint a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság tagállami hatóságokból és fogyasztói szervezetekből álló hálózataival szervezett találkozók útján;
- az érintett fogyasztókkal és vállalkozásokkal folytatott konzultáció az érdekeltekből álló REFIT szakértői csoporton keresztül.

A konzultációk célja minőségi és mennyiségi bizonyítékok gyűjtése volt az érintett érdekelt csoportoktól (fogyasztók, fogyasztói szervezetek, vállalkozások, vállalkozói szövetségek, tagállami hatóságok, jogi szakemberek) és a nagyközönségtől. Bizonyos típusú

vállalkozások, mint az online piacok és az „ingyenes” digitális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók elérése nehézkesnek bizonyult. A konzultációk hirdetésére rendszeres találkozók, Twitteren, Facebookon és a Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság hálózatainak küldött e-mailek útján, valamint a biztos és egyéb magas rangú bizottsági tisztviselők által tartott beszédekben került sor.

A javaslat a célravezetőségi vizsgálat és a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelésének keretében folytatott konzultációs tevékenységekre is épít²⁹.

A javaslatban szereplő intézkedések az érdekelt felek különböző mértékű támogatását élvezik. A nyilvános konzultáció rávilágított, hogy számos fogyasztói szervezet és állami hatóság támogatja a bírságok maximális mértékének a kereskedők által bonyolított forgalom százalékában való meghatározását. Ugyanakkor csak néhány vállalkozói szövetség értett egyet ezzel az elképzeléssel. Ezzel ellentétben a kis- és középvállalkozásokból álló panelben a válaszadók nem kevesebb mint 80 %-a vélte úgy, hogy a bírságok maximális mértéke a kereskedők által bonyolított forgalom százalékában határozható meg a legarányosabb, leghatékonyabb és leginkább visszatartó erejű módon; ez esetleg egy abszolút összeggel kombinálható, és a nagyobb összeget kell figyelembe venni.

A nyilvános konzultációk során a válaszadó állami hatóságok, fogyasztói szervezetek és fogyasztók jelentős többsége úgy nyilatkozott, hogy a fogyasztóvédelmi szabályok kereskedők általi fokozottabb betartásának biztosítása érdekében szükség lenne a 2005/29/EU irányelv kiegészítésére az Unió egész területére kiterjedő jogorvoslati joggal. Ennek az elképzelésnek a támogatása azonban alacsony volt a vállalkozói szövetségek (35 %) és az egyéni vállalkozások (31 %) körében. A kkv-k paneljében a válaszadók 87 %-a támogatta a 2005/29/EU irányelv kiegészítését az egész Unió területére kiterjedő jogorvoslati joggal.

Számos érdekelt fél támogatta az online piacokon megkötött szerződésekre vonatkozó új átláthatósági követelményeket. A fogyasztói szervezetek, az állami hatóságok, az egyének és a legtöbb vállalkozás és vállalkozói szövetség egyetértett azzal, hogy az online piacokon vásárló fogyasztóknak tájékoztatást kell kapniuk a forgalmazó azonosságát és státuszát illetően. Azzal is egyetértettek, hogy ez a fogyasztói bizalom növekedését eredményezné. Emellett számos kis- és középvállalkozás támogatta azoknak a követelményeknek a bevezetését, amelyek előírják a fogyasztók tájékoztatását a szerződéses partner azonosságáról és jogállásáról. A vállalkozói szövetségek szintén támogatták az átláthatóság növelését. Egyes nagy online piacok jelezték, hogy az új szabályok a költségek csökkenését eredményeznék, míg mások nem voltak képesek felmérni ezek hatását.

A legtöbb érdekelt fél támogatta a 2011/83/EU irányelv kiterjesztését a nem fizetős digitális szolgáltatásokra. A kereskedők támogatták azoknak a tájékoztatási követelményeknek a bevezetését, amelyek biztosítanák a fogyasztók jobb tájékoztatását, azonban nem képviseltek egységes álláspontot az ilyen digitális szolgáltatásoktól való elállási jog bevezetésének tekintetében. A vállalkozói szövetségek nem támogatták a nem fizetős digitális szolgáltatásoktól való elállási jog bevezetését.

A vállalkozói szövetségek támogatták a 2005/29/EK irányelv azon tájékoztatási követelményeinek törlését, amelyek átfedést mutatnak a 2011/83/EU irányelv szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményeivel. A fogyasztói szervezetek ellenezték a tájékoztatási

²⁹

A célravezetőségi vizsgálat és a fogyasztók jogairól szóló irányelv értékelésének keretében folytatott konzultációs tevékenységekre vonatkozó további információkért lásd a célravezetőségi vizsgálatról szóló jelentés mellékleteit, valamint a fogyasztók jogairól szóló irányelvről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum mellékleteit, amelyek a következő hivatkozáson érhetők el: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332

követelmények eltávolítását ezekben az esetekben. A legtöbb állami hatóság úgy ítélte meg, hogy a fogyasztók panaszkezeléssel kapcsolatos tájékoztatása nem fontos a reklámozási szakaszban.

Az érdekelt felek nagy arányban támogatták, hogy a kereskedők e-mail cím biztosítására vonatkozó jelenlegi kötelezettségét olyan követelménnyel helyettesítsék, amely az online kommunikációt lehetővé tevő technológiasemleges eszköz megjelölését írja elő. Az érdekelt felek jelentős része támogatta emellett a faxszám megadására vonatkozó követelmény törlését a 2011/83/EU irányelvből.

A nyilvános konzultáció során az online vállalkozások 35 %-a jelezte, hogy jelentős problémákba ütközik a kereskedők elállási joggal kapcsolatos előzőekben említett kötelezettségei miatt. A legtöbb vállalkozói szövetség megerősítette, hogy a kereskedőkre aránytalan/felesleges terhek hárulnak ezeknek a kötelezettségeknek a következtében. A kkv-k paneljében a fogyasztóknak online úton értékesítő önálló vállalkozók, mikro- vagy kisvállalkozások szinte fele számolt be aránytalan terhekről. A legtöbb fogyasztói szervezet, állami hatóság és egyén azonban nem támogatta a kereskedők ezen kötelezettségeinek megszüntetését.

- **Hatásvizsgálat**

Ez a javaslat egy hatásvizsgálatra alapul³⁰. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. január 12-én először negatív véleményt adott ki, amelyhez részletes észrevételeket mellékel. Az eredeti tervezet alapos felülvizsgálatát követően a Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. február 9-én pozitív véleményt adott ki, azonban további észrevételeket tett³¹. A hatásvizsgálat I. melléklete ismerteti a Szabályozói Ellenőrzési Testület által megfogalmazott észrevételek kezelésének módját.

A hatásvizsgálat külön foglalkozik egyrészről a fogyasztóvédelmi jogok betartásának javítását célzó, másrészről a korszerűsítéssel és a terhek csökkentésével kapcsolatos lehetőségekkel.

A betartás javítására vonatkozóan az alapforgatókönyvön kívül három lehetőséget vettek figyelembe:

- (1) egy olyan lehetőséget, amely csupán az állami végrehajtás elrettentő erejének növelését és arányosságának javítását célozza a szankciókra vonatkozó szigorúbb szabályok és a jogsértés megszüntetésére irányuló hatékonyabb eljárások révén;
- (2) egy olyan lehetőséget, amely az (1) lehetőség által előirányzott intézkedéseket a fogyasztók egyéni jogorvoslatra való jogával egészíti ki;
- (3) egy olyan lehetőséget, amely az (1) és a (2) lehetőségek által előirányzott intézkedéseket a kollektív fogyasztói jogorvoslatra vonatkozó intézkedéssel egészíti ki.

Az összes intézkedést magában foglaló 3. lehetőséget részesítették előnyben. Ez a javaslat az előnyben részesített lehetőség azon részeire terjed ki, amelyek a szankciókra vonatkozó szigorúbb szabályokra és a 2005/29/EK irányelv megsértése által érintett fogyasztók egyéni jogorvoslatra való jogára vonatkoznak. A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokkal és a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos elemekre a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmét célzó reprezentatív keresetre vonatkozó és a 2009/22/EK irányelvet hatályon kívül helyező párhuzamos javaslat terjed ki.

³⁰ SWD(2018) 96.

³¹ SEC(2018) 185.

A szankciók tekintetében a javaslat következetesebb alkalmazást fog biztosítani az Unió területén. Ezt a jogsértések súlyosságának (a kisebb jogsértések kivételével) értékelésére szolgáló kritériumok közös, nem kimerítő jellegű listájával fogja elérni. A végrehajtó hatóságok kötelesek lennének ezeknek a kritériumoknak a figyelembevételére a szankciók kiszabására vonatkozó döntések meghozatala és a szankció mértékének meghatározása során. Ha a kiszabni kívánt szankció egy bírság, akkor a hatóságok a bírság összegének meghatározásakor kötelesek lennének a jogsértő kereskedő forgalmának, nettó nyereségének és a hasonló jogsértésekért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságoknak a figyelembevételére. A fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált rendeletben megfogalmazott „kiterjedt jogsértések” és „uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések” esetében a bírságok a szankciók kötelező elemét képeznék, és az ilyen jogsértésekre vonatkozóan a tagállamoknak a bírság maximális értékét legkevesebb a kereskedő által bonyolított éves forgalom 4 %-ában kell meghatározniuk.

Az egyéni jogorvoslatok tekintetében a javaslat előírja a tagállamok számára, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók számára biztosítsák legalább a szerződés felbontására vonatkozó szerződéses jogorvoslat és a kártérítésre vonatkozó nem szerződéses jogorvoslat lehetőségét. Különösen a dízelbotrány (amely annak nyomán robbant ki, hogy a személygépkocsi-gyártók a kibocsátások mérésének kijátszására alkalmas technológiát szereltek a gépkocsikba) rávilágított arra, hogy a nem szerződéses jogorvoslatok, mint a szerződésen kívüli kártérítésre való jog, bizonyos esetekben fontosabbak lehetnek a fogyasztók számára a szerződéses jogorvoslatoknál. A dízelbotrány esetében számos fogyasztónak nem állt módjában, hogy jogorvoslatért folyamodjon, még azokban a tagállamokban sem, amelyek már biztosították a jogorvoslat lehetőségét azon fogyasztók számára, akik tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok áldozatául estek. Ennek oka, hogy csak szerződéses jogorvoslatok álltak rendelkezésre. Ezért csak a fogyasztó szerződéses partnerével szemben lehet jogorvoslattal élni, aki ebben az esetben általában a gépkocsi értékesítője, nem pedig a gépkocsi gyártója.

Az intézkedések nyomán jelentkező költségek tekintetében a kereskedőknek bizonyos kezdeti igazodási költségei merülhetnek fel. A kkv-k paneljével folytatott konzultáció során azonban a válaszadók többsége úgy nyilatkozott, hogy a szankciók szigorítása nem lenne hatással a költségeikre. A kkv-k paneljével folytatott konzultációnak megfelelően az egyéni jogorvoslatok tekintetében felmerülő egyszeri költségek, mint a jogi tanácsadás költségeinek becsült átlagértéke 638 EUR lenne. A becslések szerint a működési költségek éves átlagértéke 655 EUR lenne. A nyilvános konzultáció során az állami hatóságok többsége jelezte, hogy a szankciókra vonatkozó szabályok szigorítása esetén növekednének a közigazgatási és igazságügyi végrehajtás költségei. A nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak emellett bizonyos kezdeti igazodási költségei merülnének fel az egyéni jogorvoslatra vonatkozó jogok bevezetésével kapcsolatban. Egyetlen állami hatóság sem biztosított a végrehajtási költségek növekedésére vagy csökkenésére vonatkozó becsléseket. Az állami végrehajtó hatóságokra és bíróságokra háruló költségek tartalmazzák a végrehajtási és bírósági ügyek számának lehetséges növekedését. Ezeket a költségeket azonban valószínűleg ellensúlyozni fogja, hogy a szigorúbb szankciók és a jogorvoslatok fokozottabb elrettentő hatásának köszönhetően várhatóan csökkenni fog az uniós fogyasztóvédelmi joggal kapcsolatos jogsértések száma.

A nagyobb mértékben összehangolt szabályoknak köszönhetően a javaslat emellett megtakarításokat eredményez a határokon átnyúló kereskedelmet folytató kereskedők számára. Különösen a kereskedők számára egyértelműbbé válnának a betartás hiányának esetleges következményei. Ez alacsonyabb és pontosabb kockázatértékelési költségeket eredményezne.

A korszerűsítés és a terhek csökkentésének tekintetében a hatásvizsgálat a következő lehetőségeket értékelte: (a) az online piacok átláthatósága, (b) a fogyasztók védelme a nem fizetős digitális szolgáltatások vonatkozásában, valamint (c) a terhek csökkentésére irányuló intézkedések. Ezeket a lehetőségeket a célravezető szabályozásról és egyszerűsítésről szóló következő szakasz tárgyalja.

Az online piacok átláthatóságának tekintetében a hatásvizsgálat értékelte az önszabályozás és a társszabályozás előmozdításának, valamint a 2011/83/EU irányelvet érintő, az online piacok számára további tájékoztatási kötelezettségeket bevezető jogszabály-módosítás lehetőségeit. A célzott és nyilvános konzultációk során nagyon kevés válaszadó biztosított mennyiségi költségbecsléseket. Néhány nagy online piac jelezte, hogy a teljesen harmonizált új átláthatósági szabályok a költségek csökkenését eredményeznék, míg mások nem tudták előre jelezni, hogy ezek a szabályok a költségek csökkenésével járnának-e. A költségekre vonatkozó kérdésre válasszal szolgáló négy online piac közül kettő úgy nyilatkozott, hogy a tájékoztatásra vonatkozó új követelmények betartásának költségei (egyszeri és működési költségek) észszerűek lennének, egy piac nem tartotta ezeket észszerűnek, míg egy nem tudott nyilatkozni ezzel kapcsolatban.

A fogyasztók jogairól szóló rendelet „ingyenes” digitális szolgáltatásokra való kiterjesztése olyan jogalkotási pontosítás, amely a weboldalak/online interfészek módosításához kapcsolódó mérsékelt költségekkel járnak a vállalkozások számára. A kis- és középvállalkozások becslése szerint a 2011/83/EU irányelv nem fizetős digitális szolgáltatásokra való kiterjesztésének következtében a szerződéskötés előtti tájékoztatásra vonatkozó követelmény esetében 33 EUR, míg az elállási jog esetében 50 EUR éves átlagköltségre lehet számítani.

Az irányelv és az alábbiakban megjelölt marketingtevékenységekre vonatkozó nemzeti szabályok közötti kapcsolat egyértelműsítése érdekében szükség van a 2005/29/EK irányelv módosítására, amely kimondja, hogy a tagállamok a fogyasztók jogos érdekeit védő szabályokat fogadhatnak el bizonyos olyan különösen agresszív vagy megtévesztő marketing- vagy értékesítési gyakorlatokra vonatkozóan, amelyeket a kereskedő a fogyasztó otthonának kéretlen meglátogatásakor folytat, vagy amelyek keretében a kereskedő olyan kereskedelmi kirándulásokat szervez, amelyek célja vagy hatása bizonyos termékek népszerűsítése, illetve ezek fogyasztóknak történő értékesítése, amennyiben ezeket a korlátozásokat közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják.

Egyes tagállamok bizonyos üzlethelyiségen kívüli értékesítésekre, például a kéretlen hálalókereskedésre vonatkozó tilalmakat vagy korlátozásokat vezettek be a magánélet és a közrend védelmének érdekében. Bár ellentétesek 2005/29/EK irányelv teljesen harmonizált jellegével, ezeknek a korlátozásoknak nincs határokon átnyúló kihatásuk, vagy csak nagyon korlátozott ilyen kihatással rendelkeznek (az üzlethelyiségen kívüli értékesítésének jellegéből adódóan). Ezért ezek a korlátozások nem fejtenek ki jelentős hatást az egységes piacra. A javasolt módosítás elismeri a jelenlegi állapotot azokban a tagállamokban, amelyek a hálalókereskedésre és/vagy az értékesítési kirándulásokra vonatkozó bizonyos korlátozásokat fogadtak el. Minden további hatás a szóban forgó lehetőséget igénybe vevő egyéb tagállamoktól fog függni. Ezért úgy ítélték meg, hogy a tagállamok azon lehetőségének egyértelműsítése, hogy a közrend vagy a fogyasztók magánéletének védelme érdekében ilyen korlátozásokat vezessenek be, nincs azonnali hatással az egységes piacra, és összeegyeztethető a szubsidiaritás elvével.

Szükség van a 2005/29/EK irányelv „kettős minőségű” termékekre vonatkozó módosítására, annak érdekében, hogy jogi egyértelműséget biztosítson az irányelv végrehajtásáért felelős tagállami hatóságok számára. A Bizottság ezt a kérdést a 2005/29/EK irányelv alkalmazására

vonatkozó 2016. május 25-i iránymutatásában³², legutóbb pedig az „uniós élelmiszer- és fogyasztóvédelmi jognak a termékek kettős minőségével kapcsolatos problémákra történő alkalmazásáról – az élelmiszerek egyedi esetéről” szóló 2017. szeptember 26-i közleményében³³ tárgyalta. A végrehajtással kapcsolatos tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a nemzeti hatóságok előnyére válik, hogy kifejezetten erre irányuló rendelkezésekre támaszkodhatnak. Ezekre azoknak a kereskedelmi gyakorlatoknak a hatékonyabb kezelése érdekében van szükség, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott azonos termékkel, miközben a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak, és az átlagos fogyasztót olyan fogyasztási döntés meghozatalára készítetik vagy készíthetik, amit egyébként nem hozott volna meg.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Mivel a javaslat előterjesztésére a REFIT program részeként kerül sor, a szabályozási terhek vizsgálata az alapul szolgáló értékelések fontos részét képezte. Ezek nyomán megállapítást nyert, hogy az általános uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok nem jelentenek különösebb terhet, sem abszolút értelemben, sem pedig az egyéb uniós szabályozási területekkel összevetésben³⁴. Ezért, mivel az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok jelentős előnnyel járnak a fogyasztók védelmének és az egységes piac előmozdításának tekintetében, ezek az értékelések csak korlátozott tehercsökkentési hatályt azonosítottak.

Mivel ez a javaslat az összes kereskedőre, többek között a mikrovállalkozásokra is alkalmazandó jogszabályt módosít, nincs megalapozott indoka annak, hogy a mikrovállalkozások mentesüljenek a javaslat alkalmazása alól. Valószínű, hogy a mikrovállalkozások számára különösen előnyösek lesznek az elállási joggal kapcsolatosan javasolt tehercsökkentési intézkedések. Ennek oka, hogy ezeket a vállalkozásokat jelenleg kisebb rugalmasság jellemezheti a jelenlegi kötelezettségekből származó veszteségek fedezésének tekintetében. A mikrovállalkozásokat valószínűleg kisebb mértékben fogja érinteni a kiterjedt jogsértések és az uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések után kiszabott szankciókra vonatkozó szabályok szigorítása, mivel ezeket a jogsértéseket jellemzően a nagyobb vállalkozások követik el, amelyek ezt követően a fogyasztóvédelmi együttműködés összehangolt végrehajtási fellépéseinek tárgyát fogják képezni.

Az elállási jogra vonatkozó első módosítás megszünteti a kereskedők azon kötelezettségét, hogy akkor is visszavegyék az árukat, ha a fogyasztók a megengedettnél nagyobb mértékben használták azokat. A kis- és középvállalkozások átlagosan évi 2223 EUR veszteségről (100 EUR középérték) számoltak be, amit a „nem megfelelően kipróbált áruk” visszavételének kötelezettsége okozott. A vállalkozói szövetségek és vállalkozások egyaránt azon az állásponton voltak, hogy csökkenni fognak a kereskedők, különösen pedig a kis- és középvállalkozások ilyen jellegű terhei. Tekintettel a kereskedők azon kötelezettségére, hogy még azt megelőzően visszatérítsék a fogyasztóknak a megfelelő összegeket, hogy lehetőségük lett volna a visszaküldött áruk megvizsgálására, a kkv-k paneljének konzultációja során a válaszadók úgy becsülték, hogy a jelenlegi szabályok átlagosan 1212 EUR éves veszteséget (0 középérték) okoznak. A vállalkozói szövetségek és vállalkozások egyaránt azon az állásponton voltak, hogy csökkenni fognak a kereskedők, különösen pedig a kis- és középvállalkozások ilyen jellegű terhei.

³² SWD(2016) 163 final.

³³ C(2017)6532.

³⁴ További információkért lásd a célravezetőségi vizsgálatról szóló jelentés 6.2.4. fejezetét.

Nagyon korlátozott számú mennyiségi adat állt rendelkezésre a kereskedők azon kötelezettségének eltörlésére vonatkozóan, hogy a panaszkezeléssel kapcsolatos tájékoztatást nyújtsanak a reklámozási szakaszban. Ugyanakkor a vállalkozói szövetségek által megfogalmazott meglátások szerint ez az intézkedés bizonyos mértékű, illetve jelentős megtakarításokat eredményezne a vállalkozások számára. Tekintettel a kereskedők azon kötelezettségének megszüntetésére, hogy feltüntessék a faxszámukat, illetve az e-mai címeket felváltó korszerűbb kommunikációs eszközök (például webes űrlapok) engedélyezésére, az a tény, hogy számos kereskedő már most is a fogyasztók rendelkezésére bocsátja ezeket a korszerűbb kommunikációs eszközöket (az e-mail címmel párhuzamosan), azt sugallja, hogy ezek hatékonyabban az e-mailnél. A faxszám feltüntetésére vonatkozó kötelezettség megszüntetése nincs hatással a költségekre, mivel ez az információ jelenleg csak annak a néhány kereskedőnek az esetében kötelező, amelyek még mindig használják a faxot a fogyasztókkal folytatott kommunikációhoz.

A javaslatban szereplő minden módosítás technológiasemleges módon van megfogalmazva, hogy a technológiai fejlődés ne tegye egyhamar idejétmülttá azokat. Ezért folyik az „online piac” egyéb uniós jogszabályokban szereplő meghatározásának aktualizálása, a konkrét technológiákra, például „weboldalakra” való utalások eltávolítása és a meghatározás időtállóságának biztosítása érdekében. A 2011/83/EU irányelv nem fizetős digitális szolgáltatásokra való kiterjesztése tartalomsemleges és időtálló szabályok révén nyújt megoldást a fogyasztók által bonyolított digitális ügyletek jelenlegi helyzetére. Ez kiegészítené az uniós adatvédelmi szabályokat. A 2011/83/EU irányelv kommunikációs eszközökre vonatkozó szabályainak módosítása az időtállóság biztosítása érdekében a technológiasemlegesség jegyében történik. Ez az oka annak, hogy az irányelv egy meghatározott technológia helyett olyan egyéb online kommunikációs eszközökre fog utalást tenni, amelyek lehetővé teszik a fogyasztó számára a kommunikáció tartalmának megőrzését.

• Alapjogok

A javaslat összhangban van az Alapjogi Charta 38. cikkével, amelynek alapján az Uniónak biztosítani kell a fogyasztók magas szintű védelmét. Azok az intézkedések, amelyek: (a) a fogyasztóvédelmi jogszabályok betartásának javítására (b) az online piacokra és a digitális szolgáltatásokra vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályok korszerűsítésére irányulnak, a fogyasztóvédelem szintjének növekedését eredményezik. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szembeni jobb egyéni jogorvoslati lehetőségek hozzájárulnak a Charta 47. cikke szerinti hatékony jogorvoslatihoz való jog biztosításához. Végezetül a javaslat tiszteletben tartja a személyes adatok védelméhez fűződő jogot, amelyet a Charta 8. cikke határoz meg, valamint a tagállamok azon jogát, hogy a fogyasztók magánéletének védelme érdekében – amelyről a Charta 7. cikke rendelkezik – korlátozásokat vezessenek be az üzlethelyiségen kívüli értékesítések bizonyos formáira és szempontjaira vonatkozóan.

A terhek (a) elállási jog módosítása, (b) tájékoztatási követelmények egyszerűsítése, valamint (c) kommunikációs eszközök korszerűsítése révén történő csökkentésére irányuló intézkedések hozzá fognak járulni a Charta 16. cikkének végrehajtásához, amely garantálja a vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban. Ezzel egyidejűleg a tájékoztatási követelmények egyszerűsítése és a kommunikációs eszközök korszerűsítése nem okozza a fogyasztók védelmének lényeges csökkenését. Emellett az elállási jogra vonatkozó intézkedések megfelelőbb egyensúlyt teremtenek a kereskedők és a fogyasztók jogai és kötelezettségei között. Ezért megszüntetik az indokolatlan terheket, miközben a fogyasztók csak kis rétegét érintik.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő következményei.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság a hatásvizsgálatban azonosított mutatók alapján fogja értékelni a szóban forgó beavatkozás hatékonyságát, hatásosságát, célirányosságát, következetességét és uniós hozzáadott értékét. Ezek a mutatók alapul szolgálhatnak ahhoz az értékeléshez, amelyet az alkalmazás napjától számított legalább 5 év elteltével kell bemutatni, hogy elegendő adat álljon rendelkezésre a tagállamokban való maradéktalan végrehajtás után.

Az Eurostat adatbázisában az Unióba bonyolított online kereskedelemre, pontosabban az online kiskereskedelemre vonatkozóan átfogó statisztikák állnak rendelkezésre. Ezek elsődleges forrásként használhatók fel az értékelés során. Ezeket kiegészítik az uniós fogyasztók és kiskereskedők körében végzett reprezentatív felmérések, amelyekre rendszeresen sort kerítenek a félévente kiadott fogyasztói eredménytáblák összeállítása érdekében. Ezek a felmérések a tapasztalatokat és a benyomásokat vizsgálják, amelyek a fogyasztók és a vállalkozások egységes piacon belüli magatartását befolyásoló fontos tényezők. A nyomon követés keretében egy nyilvános konzultációra és az érdekelt felek meghatározott csoportjainak körében (fogyasztók, minősített szervezetek, online piacok, nem fizetős digitális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók) végzett célzott felmérésekre is sor kerül. A kifejezetten üzleti szempontok vizsgálata a fogyasztói körülmények eredménytáblájának összeállítása érdekében rendszeresen végzett kiskereskedői felmérések, valamint az online piacok és az „ingyenes” digitális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók körében végzett célzott felmérések segítségével történik.

Ezeknek az adatgyűjtéseknek az eredményeit az átültetésre és végrehajtásra vonatkozó bizottsági jelentéshez is fel fogják használni. Emellett a Bizottság szoros kapcsolatban marad a tagállamokkal és az érintett érdekelt felekkel a lehetséges jogalkotási aktus hatásainak nyomon követése érdekében. A tagállamok és a magánszektor olyan további adminisztratív terheinek korlátozása érdekében, amelyek a nyomonkövetéshez használt információk gyűjtésének nyomán merülnek fel, a javasolt nyomon követési mutatók minden lehetséges esetben meglévő adatforrásokra támaszkodnak.

Az adatgyűjtés célja annak pontosabb meghatározása, hogy a mutatókban beálló változások milyen mértékben tulajdoníthatók a javaslatnak. Például az uniós szintű azonos jogok biztosításának köszönhetően a fogyasztók várhatóan magabiztosabban fogják érvényesíteni a jogaikat a határokon átnyúló ügyletekben, aminek a fogyasztók által elszenvedett károk csökkenését kell eredményeznie, a hatékony jogorvoslatban részesülő fogyasztók arányát azonban egyéb tényezők is befolyásolni fogják. Ezeknek a lényeges tényezőknek az ismertetése fennebb, a problémák leírásait tartalmazó részben található. A fogyasztói eredménytáblák összeállítása érdekében végzett felmérések a legtöbb mutató esetében rendelkeznek idősorral, ezért elvileg lehetővé teszik (statisztikai elemzés útján) az egyes politikai kezdeményezések hatásainak megkülönböztetését az általánosabb tendenciáktól.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Mivel a javaslat konkrét módosításokat vezet be négy meglévő irányelv vonatkozásában, a tagállamoknak biztosítaniuk kell a Bizottság számára a nemzeti rendelkezések konkrét módosításainak szövegét, vagy az ilyen módosítások hiányában ismertetniük kell, hogy melyik nemzeti jogi rendelkezés hajtja már végre a javaslatban szereplő módosításokat.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk – A 2005/29/EK irányelv módosításai

A javaslat 1. cikke két fő ponton módosítja a 2005/29/EK irányelvet: bevezeti a fogyasztók egyéni jogorvoslatához való jogát, és megszigorítja a szankciókra vonatkozó szabályokat. A javaslat egyértelműsíti továbbá az irányelv rejtett reklámozásra és a „kettős minőségű” termékek megtévesztő reklámozására vonatkozó meglévő szabályainak az alkalmazását. Végezetül a javaslat foglalkozik az üzlethelyiségen kívüli értékesítések egyes formáira vonatkozó nemzeti szabályok kérdésével.

A **fogyasztók egyéni jogorvoslatának** tekintetében a 2005/29/EK irányelv egy új 11a. cikkel egészül ki, amely előírja a tagállamok számára bizonyos meghatározott szerződéses és nem szerződéses jogorvoslatok elérhetővé tételét a nemzeti jogban a 2005/29/EK irányelv megsértéseinek esetére. Azzal, hogy a szóban forgó irányelv kiegészül az egyéni jogorvoslatra vonatkozó joggal, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok károsultjainak lehetőségük lesz a kereskedőkkel szembeni fellépésre, az általuk okozott probléma megoldása érdekében.

A **szankciók** tekintetében az irányelv 13. cikke a jogsértések súlyosságának (a kisebb jogsértések kivételével) értékelésére szolgáló kritériumok közös, nem kimerítő jellegű listájával egészül ki. A végrehajtó hatóságok kötelesek lennének ezeknek a kritériumoknak a figyelembevételére a szankciók kiszabására vonatkozó döntések meghozatala és a szankció mértékének meghatározása során. Ha a kiszabni kívánt szankció egy bírság, akkor a hatóság a bírság összegének meghatározásakor köteles lenne a jogsértő kereskedő forgalmának, nettó nyereségének és a hasonló jogsértésért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságoknak a figyelembevételére. Emellett a tagállamok kötelezve lesznek arra, hogy a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló felülvizsgált (EU) 2017/2395 rendelet szerinti „kiterjedt jogsértésekre” és „uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekre” vonatkozóan olyan bírságokról rendelkezzenek a nemzeti jogszabályaikban, amelyek maximális összege a jogsértő kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban bonyolított forgalom legalább 4%-ának felel meg. Ez azt jelenti, hogy amikor a fogyasztóvédelmi együttműködés összehangolt fellépéseinek keretében együttműködő nemzeti hatóságok egyetlen illetékes hatóságot jelölnek ki a bírság kiszabására, akkor a maximálisan kiszabható bírság nem lehet kevesebb, mint a kereskedő által az érintett tagállamokban bonyolított teljes forgalom 4 %-a.

A **rejtett reklámozás** tekintetében a digitális alkalmazásokat, például online piacokat, összehasonlító eszközöket, alkalmazás áruházakat vagy keresőmotorokat használó fogyasztók a keresési lekérdezéseiknek való megfeleléségre alapuló „természetes” vagy „organikus”, nem pedig a harmadik felek által fizetett találatokat várják. Ugyanakkor, ahogy arra a 2005/29/EK irányelvre vonatkozó 2016-os útmutató már rávilágított, a találatok gyakran „fizetett elhelyezéseket” – azaz amikor a harmadik felek fizetnek a magasabb rangsorolásért – vagy „fizetett belefoglalásokat” – azaz amikor a harmadik felek fizetnek azért, hogy belefoglalják őket a találatok listájába – tartalmazzanak. A fizetett elhelyezéseket és a fizetett belefoglalásokat sok esetben egyáltalán nem, vagy csak olyan félreérthető módon jelzik, hogy a fogyasztók nem képesek ezek egyértelmű felismerésére. Ezért szükség van a 2005/29/EK irányelv rejtett reklámozást tiltó rendelkezéseinek pontosítására, annak egyértelműsítése érdekében, hogy ezek nem csak az írott és elektronikus sajtó szerkesztői tartalmára, hanem a fogyasztók online keresési lekérdezései alapján megjelenített találatokra is vonatkoznak.

Az **üzlethelyiségen kívüli értékesítés egyes formáinak** tekintetében az irányelv 3. cikkének módosítása lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a fogyasztók jogos érdekeit védő szabályokat fogadhasanak el bizonyos olyan agresszív vagy megtévesztő marketing- vagy értékesítési gyakorlatokra vonatkozóan, amelyeket a kereskedő a fogyasztó otthonának kényszerű meglátogatásakor (más szóval olyan látogatások alkalmával, amelyekre nem a

fogyasztó kérése nyomán került sor, például úgy, hogy találkozót beszélt meg a kereskedővel) folytat, vagy amelyek keretében a kereskedő olyan kereskedelmi kirándulásokat szervez, amelyek célja vagy hatása bizonyos termékek népszerűsítése, illetve ezek fogyasztóknak történő értékesítése, amennyiben ezeket a korlátozásokat közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják. Az ilyen intézkedések teljes átláthatóságának biztosítása érdekében a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot ezekről az intézkedésekről, utóbbi pedig nyilvánosan elérhetővé teszi ezeket az értesítéseket.

A „**kettős minőségű**” **termékek** tekintetében az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének módosítása kifejezetten kimondja, hogy azok a kereskedelmi gyakorlatok, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott azonos termékkel, miközben a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak, és az átlagos fogyasztót olyan fogyasztási döntés meghozatalára készítetik vagy készíthetik, amit egyébként nem hozott volna meg, megtévesztő kereskedelmi gyakorlatoknak minősülnek, amelyeket az illetékes hatóságoknak eseti alapon kell értékelniük és kezelniük, az irányelv rendelkezéseinek megfelelően.

2. cikk – A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelv módosításai

A javaslat 2. cikke számos ponton módosítja a 2011/83/EU irányelvet:

A 2011/83/EU irányelv 2. cikkének módosításai további meghatározásokat biztosítanak a digitális tartalomra, a digitális szolgáltatásokra és az ilyen termékek biztosításáról szóló szerződésekre vonatkozóan, amelyek összhangban vannak a [digitális tartalmakra vonatkozó irányelv] meghatározásaival. Ezek a meghatározások kiterjesztik a 2011/83/EU irányelv hatályát az olyan digitális szolgáltatási szerződésekre is, amelyek alapján a fogyasztó nem fizet a szolgáltatásokért, hanem személyes adatokat biztosít. A [digitális tartalmakra vonatkozó irányelvjavaslattal] összhangban a „digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződés” és a „digitális szolgáltatási szerződés” meghatározásai egyértelművé teszik, hogy díjfizetés hiányában a 2011/83/EU irányelvben rögzített jogok és kötelezettségek nem alkalmazandók azokban az esetekben, amikor a fogyasztó által biztosított személyes adatokat a kereskedő csak a digitális tartalom szolgáltatásának vagy a digitális szolgáltatás nyújtásának, illetve a jogi előírások betartásának céljából dolgozza fel, és a kereskedő semmilyen más célból nem dolgozza fel ezeket az adatokat. A 2. cikk módosításai bevezetik továbbá az „online piac” meghatározását, amelyre az új 6a. cikk értelmében további szerződéskötés előtti tájékoztatási követelmények vonatkoznak.

A 2011/83/EU irányelv 5. cikke – amely a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződésektől eltérő szerződések esetében érvényes szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményeket tárgyalja – egységességi okokból módosul, hogy az interoperabilitásra és funkcionalitásra vonatkozó szerződéskötés előtti tájékoztatás követelménye a digitális tartalom mellett az újonnan meghatározott digitális szolgáltatásokra is kiterjedjen.

A 2011/83/EU irányelv 6. cikke – amely a távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében érvényes szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményeket tárgyalja – egységességi okokból módosul, hogy az interoperabilitásra és funkcionalitásra vonatkozó szerződéskötés előtti tájékoztatás követelménye a digitális tartalom mellett az újonnan meghatározott digitális szolgáltatásokra is kiterjedjen. Emellett a 6. cikk úgy módosul, hogy a lehetséges kommunikációs eszközök listájából kikerül a fax, valamint lehetővé válik a kereskedők számára, hogy a hagyományos e-mail helyett más online kommunikációs eszközöket használjanak.

A 2011/83/EU irányelv egy új 6a. cikkel egészül ki, amely további szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményeket határoz meg az online piacokon kötött szerződésekre

vonatkozóan, konkrétan: (1) a különböző ajánlatok rangsorolását meghatározó fő paraméterek leírása, (2) arra vonatkozó információ, hogy a terméket kínáló harmadik fél kereskedő vagy magánszemély, (3) arra vonatkozó információ, hogy az uniós fogyasztóvédelmi jogból eredő fogyasztói jogok alkalmazandók-e a szerződésre, valamint (4) ha a másik szerződő fél egy kereskedő, akkor melyik kereskedő felelős az uniós fogyasztóvédelmi jogból eredő jogok biztosításáért a szerződés vonatkozásában.

A 2011/83/EU irányelv 7. cikke – amely az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések formai követelményeit tárgyalja – módosul, annak kikötése érdekében, hogy a kereskedők (3) bekezdésben szereplő kötelezettsége, miszerint a szolgáltatások azonnali nyújtásához meg kell szerezniük a fogyasztó hozzájárulását, csak a fizetős szolgáltatások esetében érvényes. Erre a módosításra azért van szükség, mert az irányelv hatálya a jövőben a nem fizetős digitális szolgáltatásokra is ki fog terjedni, a hozzájárulás azonban csak annak az összegnek a kiszámítása szempontjából lényeges, amelyet a fogyasztó a kereskedőnek fizet a szolgáltatás elállási időszakon belüli használatáért, amennyiben a fogyasztó elállási jogának gyakorlása mellett dönt.

A 2011/83/EU irányelv 8. cikke – amely a távollevők között kötött szerződések formai követelményeit tárgyalja – több ponton módosul. Először is a (4) bekezdés egy rendelkezéssel egészül ki, amely kizárja az elállásnyilatkozat-mintát a biztosítani szükséges információk közül, amennyiben a szerződés megkötésére olyan távközlő eszközön keresztül kerül sor, amelyen az információk közlésére korlátozott hely vagy idő áll rendelkezésre, ideértve a telefonhívásokat is. Erre azért van szükség, mert az írásos elállásnyilatkozat-minta telefonhívás alkalmával nem adható át a fogyasztónak, és nincs lehetőség ennek felhasználóbarát továbbítására a 8. cikk (4) bekezdésében felsorolt egyéb távközlő eszközökön keresztül. Ezekben az esetekben elég, ha az elállásnyilatkozat-mintát a fogyasztó rendelkezésére bocsátják egyéb eszközökön, például a kereskedő weboldalán keresztül, majd a szerződés megerősítéséhez csatolják tartós adathordozón.

A (8) bekezdés a 7. cikk (3) bekezdéséhez hasonlóan módosul, az előzőekben leírtak szerint.

A 2011/83/EU irányelv 13. cikkéből – amely a kereskedő elállás esetén fennálló kötelezettségeit tárgyalja – törlődik a kereskedő azon kötelezettsége, hogy a megfelelő összegeket még az előtt vissza kell térítenie a fogyasztó számára, hogy megkapta volna a visszaküldött árukat. Következésképpen a kereskedő minden esetben visszatarthatja a visszatérítést mindaddig, amíg a visszaküldött áruk meg nem érkeztek, és lehetősége nem nyílt ezek megvizsgálására. Ez a cikk az általános adatvédelmi rendeletre és a [digitális tartalmakra vonatkozó irányelvre] való hivatkozásokkal egészül ki arra vonatkozóan, hogy a szerződés megszűnése után a kereskedőnek milyen kötelezettségei vannak a fogyasztói adatok felhasználását illetően.

A 2011/83/EU irányelv 14. cikkéből – amely a fogyasztó elállás esetén fennálló kötelezettségeit tárgyalja – törlődik a fogyasztók azon joga, hogy akkor is visszaküldhessék az árukat, ha azokat a kipróbáláshoz szükséges időtartamnál hosszabb ideig használták, kivéve ha megtérítik az értékvesztést. Ez a cikk a digitális tartalmakra vonatkozó irányelvben meghatározott szabályhoz hasonló rendelkezéssel egészül ki a fogyasztó azon kötelezettségére vonatkozóan, hogy a szerződés megszűnése után tartózkodnia kell a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatások használatától. Végezetül, a (4) bekezdés b) pontjában – amely azokat a szerződéses szankciókat tárgyalja, amelyek akkor szabhatók ki, ha a kereskedő nem tesz eleget a digitális tartalomra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének – a szankcionálás alternatív indokainak listájáról egységességi okokból törlődik az az eset, amikor a kereskedő elmulasztotta visszaigazolni, hogy a fogyasztó kifejezetten elfogadta és tudomásul vette elállási jogának elvesztését a 16. cikk m) pontjában rögzített kivétel szerint. Mivel a 14. cikk

az elállási jog következményeit tárgyalja, ez a feltétel irreleváns, mert a kifejezett hozzájárulás és tudomásul vétel az elállási jog 16. cikk m) pontja szerinti tényleges elvesztését eredményezi.

Az elállási jog alóli kivételekre vonatkozó 16. cikk több ponton módosul. Először is a 7. cikk (3) bekezdésével és a 8. cikk (7) bekezdésével való összhang biztosítása érdekében a kereskedő kötelezettségeit illetően módosul az a) pont azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a fogyasztó a szolgáltatás azonnali teljesítését kéri. Másodszor az m) pont – amely az elállási jog alóli kivételt határozza meg azokra az esetekre, amikor a kereskedő nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalmat szolgáltat, a fogyasztó pedig előzetes hozzájárulását adta a teljesítés elállási időszak vége előtti megkezdéséhez, valamint tudomásul vette, hogy ezáltal elveszíti elállási jogát – úgy módosul, hogy a benne meghatározott két feltétel csak a díj ellenében szolgáltatott tartalomra legyen alkalmazható. Erre a 14. cikk (4) bekezdése b) pontjával való összhang biztosítása érdekében van szükség, amely szerződéses szankciót ír elő azokra az esetekre, amikor a kereskedő nem tesz eleget ezeknek a követelményeknek, konkrétan a fogyasztónak nem kell fizetnie a felhasznált digitális tartalomért. Ennek megfelelően a fogyasztó kifejezett hozzájárulásának és tudomásul vevő nyilatkozatának megszerzése csak azoknak a digitális tartalmaknak az esetében lényeges, amelyek szolgáltatása díj ellenében történik. Végezetül a cikk egy új n) ponttal egészül ki, amelynek értelmében az elállás joga nem gyakorolható azoknak az áruknak az esetében, amelyeket a fogyasztó a kipróbáláshoz szükséges időtartamnál hosszabb ideig használt.

A 2011/83/EU irányelv szankciókról szóló 24. cikke a 2005/29/EK irányelv szankciókról szóló 13. cikkéhez hasonlóan módosul, az előzőekben leírtak szerint.

3. cikk – A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv módosításai

A 93/13/EGK irányelv a szankciókra vonatkozó új cikkel egészül ki, a 2005/29/EK irányelv szankciókról szóló 13. cikkéhez hasonlóan, az előzőekben leírtak szerint.

4. cikk – A termékek árának feltüntetéséről szóló 98/6/EK irányelv módosításai

A 98/6/EK irányelv szankciókról szóló 8. cikke a 2005/29/EK irányelv 13. cikkéhez hasonlóan módosul, az előzőekben leírtak szerint.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése érdekében a 93/13/EGK irányelv (1993. április 5.), a 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³⁵
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 169. cikkének (1) bekezdése és 169. cikke (2) bekezdésének a) pontja előírja, hogy az Unió az EUMSZ 114. cikke alapján elfogadott intézkedésekkel hozzájárul a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 38. cikke előírja, hogy az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.
- (2) Az Unió egész területén biztosítani kell a fogyasztóvédelmi jogszabályok hatékony alkalmazását. Azonban a fogyasztóvédelmi és marketingjogra vonatkozó irányelvek átfogó célravezetőségi vizsgálata, amelyet a Bizottság 2016 és 2017 között végzett a Célravezető és hatásos szabályozás (REFIT) program keretében, megállapította, hogy az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályok hatékonyságát veszélyezteti a tudatosság kereskedők és a fogyasztók körében tapasztalható hiánya, a nem megfelelő végrehajtás és a fogyasztók számára elérhető jogorvoslati lehetőségek korlátozott száma.
- (3) Az Unió már több olyan intézkedést hozott, amelyek célja a fogyasztók, kereskedők és jogi szakértők fogyasztói jogokkal kapcsolatos tudatosságának növelése, valamint a fogyasztói jogok végrehajtásának és a fogyasztói jogorvoslatok javítása. Ugyanakkor továbbra is hiányosságok figyelhetők meg, konkrétan a nemzeti jogszabályok nem határoznak meg olyan igazán hatékony és arányos szankciókat, amelyek elrettentő hatásúak lennének és büntetnék a jogsértéseket, nem állnak rendelkezésre megfelelő

³⁵

HL C , , . o.

egyéni jogorvoslatok a 2005/29/EK irányelvet³⁶ átültető nemzeti jogszabályok megsértése nyomán megkárosított fogyasztók számára, valamint hiányosságok figyelhetők meg a 2009/22/EK³⁷ irányelv szerinti, a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokat illetően. A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárás felülvizsgálatára a 2009/22/EK irányelvet módosító és helyettesítő külön eszköz útján kell sort keríteni.

- (4) A 98/6/EK³⁸, 2005/29/EK és 2011/83/EU³⁹ irányelvek előírják a tagállamok számára, hogy az említett irányelveket átültető nemzeti rendelkezések megsértése esetén kiszabható hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat határozzanak meg. Emellett a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló (EU) 2017/2394 rendelet⁴⁰ 21. cikke előírja a tagállamok számára, hogy hatékony, eredményes és koordinált végrehajtási intézkedéseket tegyenek – többek között szankciókat szabjanak ki – a kiterjedt jogsértés vagy uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértés megszüntetése vagy megtiltása érdekében.
- (5) A szankciókra vonatkozó jelenlegi nemzeti szabályokban jelentős eltérések figyelhetők meg az Unió különböző tagállamai között. Nem minden tagállam biztosítja, hogy a kiterjedt jogsértésekért vagy az uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekért hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságok legyenek kiszabhatók a jogsértő kereskedőkre. A különböző fogyasztóvédelmi irányelvek közötti összhang érdekében a szankciók kérdését horizontális módon kell kezelni, a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU irányelvek szankciókra vonatkozó meglévő szabályainak felülvizsgálata, valamint a 93/13/EGK irányelv⁴¹ új, szankciókra vonatkozó szabályokkal való kiegészítése révén.
- (6) A szankciók következetesebb alkalmazásának megkönnyítése érdekében szükség van a bírságok alkalmazására vonatkozó közös és nem kimerítő jellegű kritériumok meghatározására, különösen az (EU) 2017/2394 rendeletben említett Unión belüli jogsértésekre, kiterjedt jogsértésekre és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekre vonatkozóan. Ezeknek a kritériumoknak ki kell terjedniük a jogsértés határokon átnyúló jellegére, vagyis arra, hogy a jogsértés egyéb tagállamok fogyasztóit is megkárosította-e. Emellett azt is figyelembe kell venni, hogy az okozott kárt illetően a kereskedő milyen jogorvoslati lehetőségeket biztosít a fogyasztók számára. Az ugyanazon tettes által elkövetett ismételt jogsértések az ilyen jogsértések

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/22/EK irányelve (2009. április 23.) a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról (HL L 110., 2009.5.1., 30. o.).

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 98/6/EK irányelve (1998. február 16.) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről (HL L 80., 1998.3.18., 27. o.).

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.).

⁴¹ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

elkövetése iránti hajlamról tanúskodnak, következésképpen egyértelműen rávilágítanak a magatartás súlyosságára, és annak szükségességére, hogy a szankció mértékét megfelelő elrettentő erővel bíró szintre kell emelni. A jogsértés nyomán elért pénzügyi előnyökre vagy a jogsértés útján elkerült veszteségekre vonatkozó kritérium különösen lényeges, ha a nemzeti jogszabály szankcióként bírságokat határoz meg, és a bírság maximális összegét a kereskedő által bonyolított forgalom százalékában határozza meg, és amikor a jogsértés egy vagy több olyan piacot érint, amelyeken a kereskedő tevékenységet folytat.

- (7) Emellett a bírságok formájában kiszabott szankcióknak figyelembe kell venniük a jogsértő kereskedő éves forgalmát és nyereségeit, valamint azokat a bírságokat, amelyeket az egyéb tagállamok ugyanazért a jogsértésért szabtak ki a kereskedőre, különösen a fogyasztóvédelmi jog olyan kiterjedt megsértésének és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt megsértésének esetében, amelyek az (EU) 2017/2394 rendeletének megfelelően összehangolt vizsgálat és végrehajtás tárgyát képezik.
- (8) Előfordulhat, hogy a szankciók alkalmazására vonatkozó közös és nem kimerítő jellegű kritériumok nem minden jogsértés esetén alkalmazhatók a szankciókkal kapcsolatos döntés meghozatalában, különösen a nem súlyos jogsértések esetében. A tagállamoknak a szankciók kiszabására vonatkozó egyéb jogi alapelveket is figyelembe kell venniük, mint például a *non bis in idem* elvét.
- (9) Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállami hatóságok hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabhatnak ki a fogyasztóvédelmi jog olyan kiterjedt megsértésének és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt megsértésének esetében, amelyek az (EU) 2017/2394 rendeletének megfelelően összehangolt vizsgálat és végrehajtás tárgyát képezik, a bírságoknak kötelező módon szerepelniük kell az ilyen jogsértésekért kiszabható szankciók között. A bírságok elrettentő erejének biztosítása érdekében a tagállamoknak az ilyen jogsértésekért kiszabható bírság maximális összegét legkevesebb a kereskedő által az adott tagállamban bonyolított forgalom 4%-ában kell meghatározniuk a nemzeti jogszabályaikban.
- (10) Azokban az esetekben, amikor az (EU) 2017/2394 rendelet szerinti összehangolási mechanizmus alkalmazásának eredményeképp a szóban forgó rendelet szerinti egyetlen illetékes nemzeti hatóság szab ki bírságot a kiterjedt jogsértésért vagy az uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésért felelős kereskedőre, akkor ennek a hatóságnak képesnek kell lennie a kereskedő által az összehangolt végrehajtási fellépés által érintett minden tagállamban bonyolított éves forgalom legalább 4 %-nak megfelelő bírság kiszabására.
- (11) A tagállamok nem akadályozhatók meg abban, hogy nemzeti jogszabályaikban magasabb maximális forgalomalapú bírságokat tartsanak fenn vagy vezessenek be a fogyasztóvédelmi joggal kapcsolatos és az (EU) 2017/2394 rendeletben meghatározott kiterjedt jogsértésekért vagy uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértésekért. Az a követelmény, amelynek értelmében a bírság mértékét legkevesebb a kereskedő által bonyolított forgalom 4 %-ában kell megállapítani, nem alkalmazandó a tagállamok jogsértés beszüntetését célzó kényszerítő bírságaira, például a határozatok, végzések, ideiglenes intézkedések, kereskedői kötelezettségvállalások vagy egyéb intézkedések betartásának elmulasztásáért kiszabott napi bírságokra vonatkozó kiegészítő szabályokra.
- (12) A bírságokból befolyó összegek felhasználásának meghatározásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük a fogyasztóvédelmi jogszabály és a végrehajtás alapvető célkitűzését, ami a fogyasztók általános érdekeinek védelme. Ezért a tagállamoknak

mérlegelniük kell, hogy a bíróságokból befolyó összegek legalább egy részét a joghatóságukon belüli fogyasztóvédelem javítására fordítsák, például fogyasztóvédelmi mozgalmak vagy a fogyasztók pozíciójának erősítését célzó tevékenységek támogatásával.

- (13) A 2005/29/EK irányelv összefüggésében javítani kell a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók egyéni jogorvoslathoz való hozzáférésén, hogy a fogyasztó olyan helyzetbe kerülhessen, mint amilyenbe a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat hiányában lenne. Bár az irányelv eredetileg elsősorban azt a célt szolgálta, hogy állami végrehajtás alapján szabályozza a kereskedők piaci magatartását, több mint tíz év alkalmazás tapasztalata rámutat az egyéni jogorvoslatokhoz való jogokat meghatározó egyértelmű keret hiánya által okozott hiányosságokra.
- (14) A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók egyéni jogorvoslatára vonatkozó nemzeti szabályok eltérőek. A jelenlegi helyzet, amelyben nagymértékben a tagállamokra van hagyva a jogorvoslatok rendelkezésre állásának és rendelkezésre állásuk módjának meghatározása, nem teszi lehetővé a 2005/29/EK irányelv maradéktalan alkalmazását. Következésképpen az irányelv további lehetőségeket rejt magában kettős célkitűzésének teljes elérése tekintetében, ami a belső piac megfelelő működésének elősegítése és a fogyasztók magas szintű védelmének biztosítása. A nemzeti jogszabályokban meghatározott meglévő jogorvoslati lehetőségek ellenére a célravezetőségi vizsgálat nem azonosított olyan jelentős ítélkezési gyakorlatokat, amelyek esetében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok károsultjai jogorvoslattal éltek. Ez ellentétbe állítható azzal a ténnyel, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok a fogyasztói jogokhoz kapcsolódó leggyakoribb problémák Európában. Azt jelzi, hogy a meglévő jogorvoslati lehetőségek nem biztosítják a fogyasztók számára a problémák megoldását az említett irányelv szerinti jogaik megsértésének esetén. Ennek megfelelően az egyéni jogorvoslatok egyértelmű keretének bevezetése megkönnyítené a magánszemélyek általi jogérvényesítést, és kiegészítené a tagállamok azon meglévő kötelezettségét, hogy biztosítsák a szóban forgó irányelv betartatásának kikényszerítését lehetővé tevő megfelelő és hatékony eszközök meglétét. Emellett összhangban lenne az egyéb fogyasztóvédelmi irányelvek, mint a 93/13/EGK és az 1999/44/EK irányelvek egyéni jogorvoslattal kapcsolatos megközelítésével, biztosítva ezzel a fogyasztóvédelmi vívmányok következetesebb és egységesebb alkalmazását.
- (15) A tisztességtelen gyakorlatok minden hatásának megszüntetése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő jogorvoslatok állnak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók rendelkezésére. Ennek a célkitűzésnek az elérése érdekében a tagállamoknak a szerződéses és nem szerződéses jogorvoslatokra egyaránt meg kell teremteniük a lehetőséget. A tagállamok által biztosított szerződéses jogorvoslatoknak tartalmazniuk kell legalább a szerződés felbontásának jogát. A nemzeti jogszabályok szerinti nem szerződéses jogorvoslatoknak magukban kell foglalniuk legkevesebb a kártérítéshez való jogot. A tagállamok nem lesznek megakadályozva abban, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók számára további jogorvoslatokra vonatkozó jogokat tartsanak fenn vagy vezessenek be az ilyen gyakorlatok hatásainak teljes megszüntetése érdekében.
- (16) A fogyasztóvédelmi és marketingjogra vonatkozó irányelvek célravezetőségi vizsgálata, illetve a 2011/83/EU irányelv ezzel párhuzamosan végzett értékelése több

olyan területet azonosított, amelyeken szükség van a meglévő fogyasztóvédelmi szabályok korszerűsítésére és a kereskedők aránytalan terheinek csökkentésére.

- (17) Amikor a fogyasztóknak online piacokon kínálnak termékeket, akkor a 2011/83/EU irányelv által előírt szerződéskötést megelőző tájékoztatás nyújtásában az online piac és a harmadik fél forgalmazó egyaránt részt vesz. Ennek eredményeképp az online piacokat használó fogyasztók számára nem világos, hogy ki a szerződéses partnerük, és ez hogyan érinti a jogaikat és kötelezettségeiket.
- (18) A 2011/83/EU irányelv alkalmazásában az online piacok meghatározásának meg kell egyeznie az 524/2013/EU rendeletben⁴² és a 2016/1148/EU irányelvben⁴³ szereplő meghatározással. Ugyanakkor szükség van a meghatározás korszerűsítésére és technológiai szempontból semlegessé tételére, hogy az új technológiákra is kiterjedjen. Ezért helyénvaló a „weboldal” megnevezés helyettesítése az (EU) 2018/302 rendeletben⁴⁴ használt „online interfész” kifejezéssel.
- (19) Ezért a 2011/83/EU irányelvben az online piacokat érintő olyan átláthatósági követelményeket kell meghatározni, amelyek előírják az online piacokat használó fogyasztók tájékoztatását arra vonatkozóan, hogy az ajánlatok rangsorolása milyen fő paraméterek alapján történik, egy kereskedővel vagy egy nem kereskedői jogállással rendelkező személlyel (például egy másik fogyasztóval) lépnek-e szerződésre, alkalmazzák-e a fogyasztóvédelmi jogot, és melyik kereskedő felelős a szerződés teljesítéséért és a fogyasztói jogok biztosításáért, amennyiben ezek a jogok alkalmazandók. Ezt a tájékoztatást egyértelmű és érthető módon kell biztosítani, nem pedig csupán az általános szerződési feltételekben vagy hasonló szerződéses dokumentumban tett utalás útján. Az online piacokra vonatkozó tájékoztatási követelményeknek arányosnak kell lenniük és megfelelő egyensúlyt kell teremteniük a fogyasztók magas szintű védelme és az online piacok versenyképessége között. Az online piacok számára nem írható elő az egyes fogyasztói jogok felsorolása, amikor tájékoztatják a fogyasztókat azok alkalmazhatóságáról vagy alkalmazhatatlanságáról. A fogyasztói jogok biztosítására vonatkozó felelősségről nyújtandó tájékoztatás tartalma az online piac és az érintett harmadik fél kereskedők közötti megállapodásoktól függ. Az online piac nyújthat olyan tájékoztatást, hogy a fogyasztói jogok biztosításáért egyedül a harmadik fél kereskedő felelős, illetve ismertetheti a piac egyes felelősségeit, azokban az esetekben, amikor vállalja a felelősséget a szerződés egyes szempontjaiért, például a kiszállításért vagy az elállási jog gyakorlásáért. A találatok rangsorolását meghatározó fő paraméterekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség nem sérti a rangsoroláshoz alkalmazott algoritmusokkal kapcsolatos kereskedelmi titkokat. Ennek a tájékoztatásnak ismertetnie kell az online piac által használt fő paramétereket, azonban nem kell minden egyes lekérdezésre lebontva egyéni módon bemutatnia azokat.

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács 524/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói online vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 1. o.).

⁴³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1148 irányelve (2016. július 6.) a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről (HL L 194., 2016.7.19., 1. o.).

⁴⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/302 rendelete (2018. február 28.) a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésről, valamint a 2006/2004/EK és az (EU) 2017/2394 rendelet, továbbá a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 60 I, 2018.3.2., 1. o.).

- (20) A 2000/31/EK irányelv⁴⁵ 15. cikke (1) bekezdésének megfelelően az online piacok nem kötelezhetők a harmadik fél forgalmazók jogállásának ellenőrzésére. Ehelyett az online piacoknak fel kell kérniük az online piacon termékeket kínáló harmadik fél forgalmazókat, hogy a fogyasztóvédelmi jog szempontjából jelezzék a kereskedői vagy kereskedőtől eltérő jogállásukat, és továbbítsák ezt az információt az online piacnak.
- (21) A digitális tartalmak és digitális szolgáltatások online biztosítása gyakran olyan szerződések alapján történik, amelyek értelmében a fogyasztó nem fizet díjat, hanem személyes adatokat ad át a kereskedőnek. A digitális szolgáltatásokat a kereskedő szerződés ideje alatti folyamatos részvétele jellemzi, mivel így biztosíthatja a fogyasztó számára a szolgáltatás használatát, például a digitális adatok elérését, létrehozását, feldolgozását, tárolását és megosztását. Digitális szolgáltatások például a tartalmakat elérhetővé tevő platformokra, felhőalapú tárhelyre, webalapú e-mailre, közösségi médiára és felhőalkalmazásokra vonatkozó előfizetési szerződések. A szolgáltató folyamatos részvétele indokolja a 2011/83/EU irányelv elállási joggal kapcsolatos szabályainak alkalmazását, mivel ez ténylegesen lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy a szerződés megkötésétől számított 14 napos időszak alatt kipróbálja a szolgáltatást, és eldöntse, hogy a továbbiakban is használni kívánja-e vagy sem. Ezzel ellentétben a nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződések keretében a kereskedő egyszeri művelettel biztosítja a fogyasztó számára az adott digitális tartalmat vagy tartalmakat, például zene- vagy videofájlokat. A digitális tartalom szolgáltatásának egyszeri jellege képezi az alapját a 2011/83/EU irányelv 16. cikke m) pontja szerinti elállási jog alóli kivételnek, amelynek értelmében a szerződés teljesítésének, például az adott tartalom letöltésének vagy közvetítésének kezdetekor a fogyasztó elveszti az elálláshoz való jogát.
- (22) A 2011/83/EU irányelv már most is kiterjed a nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződésekre (például online digitális tartalom szolgáltatása), függetlenül attól, hogy a fogyasztó fizet a szolgáltatásért vagy személyes adatokat ad át a kereskedőnek. Ezzel szemben a 2011/83/EU irányelv csak azokra a szolgáltatási szerződésekre – többek között digitális szolgáltatásokra vonatkozó szerződésekre – terjed ki, amelyek alapján a fogyasztó fizet vagy vállalja, hogy fizet a szolgáltatásokért. Következésképpen az irányelv nem terjed ki az olyan digitális szolgáltatási szerződésekre, amelyek alapján a fogyasztó személyes adatokat biztosít a kereskedő számára, anélkül hogy bármilyen díjat fizetne. Tekintettel a fizetős digitális szolgáltatások és a személyes adatok fejében nyújtott digitális szolgáltatások hasonlóságára és egymással való helyettesíthetőségére, ezekre a 2011/83/EU irányelv szerinti azonos szabályok kell, hogy vonatkozzanak.
- (23) Biztosítani kell a 2011/83/EU irányelv és a [digitális tartalmakra vonatkozó irányelv] hatályainak összhangját, mely utóbbi a digitális tartalmak szolgáltatására és az olyan digitális szolgáltatási szerződésekre terjed ki, amelyek alapján a fogyasztók személyes adatokat biztosítanak a kereskedő számára.
- (24) Ezért a 2011/83/EU irányelv hatályát ki kell terjeszteni azokra a szerződésekre is, amelyek alapján a kereskedő a fogyasztó részére szolgáltatást nyújt vagy szolgáltatás

⁴⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

nyújtását vállalja, a fogyasztó pedig személyes adatokat biztosít vagy személyes adatok biztosítását vállalja. A nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződésekhez hasonlóan az irányelvet minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor a fogyasztó személyes adatokat biztosít a kereskedőnek vagy személyes adatok biztosítását vállalja, kivéve ha a fogyasztó által biztosított személyes adatokat a kereskedő csak a digitális tartalom szolgáltatásának vagy a digitális szolgáltatás nyújtásának céljából dolgozza fel, és a kereskedő semmilyen más célból nem dolgozza fel ezeket az adatokat. A személyes adatok bármilyen feldolgozására az (EU) 2016/679 rendeletnek megfelelően kell sort keríteni.

- (25) Ha a digitális tartalmak szolgáltatása vagy a digitális szolgáltatások nyújtása nem díj ellenében történik, akkor a 2011/83/EU irányelv azokban az esetekben sem alkalmazandó, amikor a kereskedő kizárólag a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás megfelelőségének biztosítása vagy egyszerűen a jogi előírások betartásának céljából gyűjt személyes adatokat. Ide tartozhatnak például azok a esetek, amikor biztonsági vagy azonosítási okokból a vonatkozó jogszabályok kötelezővé teszik a fogyasztó regisztrációját, illetve amikor egy nyílt forráskódú szoftver fejlesztője csak a nyílt forráskódú szoftver kompatibilitásának és interoperabilitásának biztosítása céljából gyűjt adatokat a felhasználókról.
- (26) A 2011/83/EU irányelv azokban a helyzetekben sem alkalmazandó, amikor a kereskedő kizárólag metaadatokat, például IP-címet, böngészési előzményeket és például sütik által gyűjtött és továbbított egyéb adatokat gyűjt, kivéve ha a nemzeti jogszabályok ezt a helyzetet szerződéses viszonyként tekintik. Emellett azokra a helyzetekre sem alkalmazandó, amikor a fogyasztó, anélkül hogy szerződést kötött volna a kereskedővel, csak azért kénytelen reklámokat megtekinteni, hogy hozzáférhessen egy digitális tartalomhoz vagy egy digitális szolgáltatáshoz. A tagállamok számára azonban biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy a 2011/83/EU irányelv szabályainak alkalmazását ilyen helyzetekre is kiterjesszék, vagy egyéb módon szabályozzák a szóban forgó irányelv hatályán kívül eső ilyen helyzeteket.
- (27) A 2011/83/EU irányelv 7. cikkének (3) bekezdése és 8. cikkének (8) bekezdése előírja a kereskedők számára, hogy üzlethelyiségen kívül, illetve távollévők között kötött szerződések esetén megszerezze a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulását a teljesítés elállási időszak vége előtti megkezdéséhez. A 14. cikk (4) bekezdésének a) pontja szerződéses szankciót ír elő azokra az esetekre, amikor a kereskedő nem tesz eleget ennek a követelménynek, konkrétan a fogyasztónak nem kell fizetnie a nyújtott szolgáltatásokért. Ennek megfelelően a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásának megszerzése csak azoknak a szolgáltatásoknak – beleértve a digitális szolgáltatásokat is – az esetében lényeges, amelyek nyújtása díj ellenében történik. Ezért szükség van a 7. cikk (3) bekezdésének és a 8. cikk (8) bekezdésének módosítására, hogy a kereskedők csak abban az esetben legyenek kötelesek a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásának a megszerzésére, ha a szolgáltatási szerződés alapján a fogyasztónak díjat kell fizetnie.
- (28) A 2011/83/EU irányelv 16. cikkének m) pontja az elállási jog alóli kivételt határozza meg azokra az esetekre, amikor a kereskedő nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalmat szolgáltat, a fogyasztó pedig előzetes hozzájárulását adta a teljesítés elállási időszak vége előtti megkezdéséhez, valamint tudomásul vette, hogy ezáltal elveszíti elállási jogát. A 2011/83/EU irányelv 14. cikke (4) bekezdésének b) pontja szerződéses szankciót ír elő azokra az esetekre, amikor a kereskedő nem tesz eleget ennek a követelménynek, konkrétan a fogyasztónak nem kell fizetnie a felhasznált digitális tartalomért. Ennek megfelelően a fogyasztó kifejezett hozzájárulásának és

tudomásul vevő nyilatkozatának megszerzése csak azoknak a digitális tartalmaknak az esetében lényeges, amelyek szolgáltatása díj ellenében történik. Ezért szükség van a 16. cikk m) pontjának módosítására, hogy a kereskedők csak abban az esetben legyenek kötelesek a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásának és tudomásul vevő nyilatkozatának a megszerzésére, ha a szerződés alapján a fogyasztónak díjat kell fizetnie.

- (29) A 2005/29/EK irányelv 7. cikkének (4) bekezdése tájékoztatási követelményeket határoz meg a termékek adott áron való „megvásárlására való felhívásokra” vonatkozóan. Ezek a tájékoztatási követelmények már a reklámozási szakaszra is vonatkoznak, a 2011/83/EU irányelv pedig megegyező és egyéb, részletesebb tájékoztatási követelményeket ír elő a későbbi szerződéskötés előtti szakaszra (a fogyasztó szerződéskötését közvetlenül megelőző szakasz). Következésképpen előfordulhat, hogy a kereskedőknek ugyanazt a tájékoztatást kell biztosítaniuk a reklámozási (például egy média weboldalon megjelenő online hirdetésben) és a szerződéskötés előtti szakaszban (például az online áruházak oldalain).
- (30) A 2005/29/EK irányelv 7. cikke (4) bekezdése szerinti tájékoztatási követelmények értelmében a fogyasztókat a kereskedő által alkalmazott panaszkezelési módot illetően is tájékoztatásban kell részesíteni. A célravezetőségi vizsgálat megállapításaiból kitűnik, hogy ez a tájékoztatás a 2011/83/EU irányelv által szabályozott szerződéskötés előtti szakaszban a leglényegesebb. Következésképpen a 2005/29/EK irányelvből törölni kell azt a követelményt, amely ilyen tájékoztatást ír elő a reklámozási szakaszon belüli vásárlásra való felhívás pillanatában.
- (31) A 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdésének h) pontja előírja a kereskedők számára, hogy az elállási jogra vonatkozó szerződéskötést megelőző tájékoztatásban részesítsék a fogyasztókat, amelynek az irányelv I. mellékletének B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-mintára is ki kell terjednie. A 2011/83/EU irányelv 8. cikkének (4) bekezdése egyszerűbb szerződéskötés előtti tájékoztatási követelményeket ír elő azokra az esetekre, amikor a szerződést olyan távközlő eszköz alkalmazásával kötik meg, amelyen az információk megjelenítésére korlátozott hely vagy idő áll rendelkezésre; ide tartoznak a telefonhívás vagy SMS üzenet útján megkötött szerződések. Az ilyen távközlő eszközön a szerződéskötést megelőzően biztosítani szükséges kötelező tájékoztatás kiterjed többek között a 6. cikk (1) bekezdésének h) pontja szerinti elállási jogra vonatkozó információkra. Ez alapján kiterjed az irányelv I. mellékletének B. pontjában meghatározott elállásnyilatkozat-minta biztosítására is. Az elállásnyilatkozat-minta biztosítása azonban nem lehetséges azokban az esetekben, amikor a szerződést telefonhoz hasonló eszközök alkalmazásával kötik meg, és előfordulhat, hogy technikailag nem kivitelezhető a minta felhasználóbarát módon történő továbbítása a 8. cikk (4) bekezdése szerinti egyéb távközlő eszköz segítségével. Ezért helyénvaló az elállásnyilatkozat-minta kizárása azoknak az információknak a köréből, amelyeket a kereskedőknek minden esetben biztosítaniuk kell, amikor a szerződéskötésre a 2011/83/EU irányelv 8. cikke (4) bekezdése szerinti távközlő eszközök alkalmazásával kerül sor.
- (32) A 2011/83/EU irányelv 16. cikkének a) pontja az elállási jog alóli kivételről rendelkezik azoknak a szolgáltatási szerződéseknek az esetében, amelyeket maradéktalanul teljesítettek, amennyiben a teljesítés a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásával és annak tudomásulvételével kezdődött meg, hogy elveszíti elállási jogát, amint a kereskedő maradéktalanul teljesítette a szerződést. Ezzel szemben a 2011/83/EU irányelv 7. cikkének (3) bekezdése és 8. cikkének (7) bekezdése – amelyek a kereskedők kötelezettségeit tárgyalják azokban a helyzetekben, amikor a

szervződés teljesítése az elállási időszak vége előtt kezdődött – csak a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásának megszerzését írják elő a kereskedő számára, anélkül hogy a fogyasztónak tudomásul kellene vennie, hogy a szervződés maradéktalan teljesítése után elveszíti elállási jogát. A fent említett jogi rendelkezések összhangjának biztosítása érdekében a 16. cikk a) pontjából törölni kell azt a kikötést, hogy a fogyasztónak tudomásul kellene vennie, hogy a szervződés maradéktalan teljesítése után elveszíti elállási jogát.

- (33) A 2011/83/EU irányelv teljesen összehangolt szabályokat határoz meg a távollévők között és üzlethelyiségen kívül kötött szervződésektől való elállási jogra vonatkozóan. Ebben az összefüggésben két konkrét kötelezettségről állapították meg, hogy aránytalan terheket rónak a kereskedőkre, ezért szükség van azok törlésére.
- (34) Az első a fogyasztó azon jogához kapcsolódik, hogy akkor is elállhat a távollévők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött értékesítési szervződésektől, ha az árukat a jelleg, tulajdonságok és működés meghatározásához szükséges időtartamnál hosszabb ideig használta. A 2011/83/EU irányelv 14. cikke (2) bekezdésének értelmében a fogyasztó akkor is elállhat az online/üzlethelyiségen kívüli vásárlástól, ha az árut a megengedettnél hosszabb ideig használta; ilyen esetben azonban a fogyasztó felel az áru értékcsökkenéséért.
- (35) Az ilyen áruk visszavételére vonatkozó kötelezettség nehézségeket okoz a kereskedők számára, akiknek fel kell becsülniük a visszaküldött áruk „értékcsökkenését”, majd használt áruként kell értékesíteniük vagy ártalmatlanítaniuk kell ezeket a termékeket. Ez a 2011/83/EU irányelv célkitűzései – a fogyasztók magas szintű védelme és a vállalkozások versenyképességének biztosítása – közötti egyensúly torzulását okozza. Ezért meg kell szüntetni a fogyasztók arra vonatkozó jogát, hogy ilyen esetben is visszaküldhessék az árukat. A 2011/83/EU irányelv I. mellékletét, amely az elállási jog gyakorlására vonatkozó információkat tartalmaz, szintén ki kell igazítani ennek a módosításnak megfelelően.
- (36) A második kötelezettség a 2011/83/EU irányelv 13. cikkéhez kapcsolódik, amely kimondja, hogy a kereskedők mindaddig visszatérthatják a visszatérítést, amíg vissza nem kapták az árut, vagy amíg a fogyasztó bizonyítékot nem szolgáltat arra vonatkozóan, hogy azt visszaküldte, és a kettő közül a korábbi időpontot kell figyelembe venni. A második lehetőség bizonyos körülmények között azt eredményezheti, hogy a kereskedőknek még azt megelőzően vissza kell téríteniük a fogyasztóknak a megfelelő összegeket, hogy a visszaküldött áruk megérkeztek volna, és lehetőségük nyílt volna azok megvizsgálására. Ez a 2011/83/EU irányelv célkitűzései – a fogyasztók magas szintű védelme és a vállalkozások versenyképességének biztosítása – közötti egyensúly torzulását okozza. Ezért meg kell szüntetni a kereskedők arra vonatkozó kötelezettségét, hogy csupán az áruk kereskedőnek való visszaküldését igazoló bizonyíték alapján visszatérítsék a megfelelő összegeket a fogyasztónak. A 2011/83/EU irányelv I. mellékletét, amely az elállási jog gyakorlására vonatkozó információkat tartalmaz, szintén ki kell igazítani ennek a módosításnak megfelelően.
- (37) A 2011/83/EU irányelv 14. cikkének (4) bekezdése meghatározza azokat az elállási jog gyakorlásához kapcsolódó feltételeket, amelyek teljesülése esetén a fogyasztó nem viseli a szolgáltatások teljesítésének, a közüzemi szolgáltatások nyújtásának és a nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatásának költségeit. Ezen feltételek bármelyikének teljesülése esetén a fogyasztónak nem kell kifizetnie azoknak a szolgáltatásoknak, közüzemi szolgáltatásoknak vagy digitális tartalmaknak az árát,

amelyeket az elállási jog gyakorlása előtt nyújtottak vagy szolgáltatottak a számára. A digitális tartalom tekintetében ezeknek a nem kumulatív feltételeknek az egyike a szerződés – beleértve a fogyasztó kifejezett előzetes hozzájárulását a teljesítés elállási időszak vége előtti megkezdéséhez, valamint az elállási jog ebből következő elvesztésének tudomásulvételét – megerősítésének elmulasztása. Ez a feltétel nem releváns az elállási jog gyakorlásának szempontjából, mert a fogyasztó megfelelő tájékoztatásban részesült, és elfogadta ennek a jognak az elvesztését. Ebből az okból, valamint a 16. cikk m) pontjával – amely a digitális tartalmakra vonatkozóan egy elállási jog alóli kivételt határoz meg – való összhang biztosítása érdekében a 14. cikk (4) bekezdésének b) pontjából törölni kell ezt a feltételt.

- (38) A technológiai fejlődés figyelembevétele érdekében a 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt kommunikációs eszközök közül törölni kell a faxszámot, mivel a fax ritkán használt és nagyon elavult technológiának számít. Emellett a kereskedők számára lehetővé kell tenni, hogy az e-mail-cím helyett egyéb online kommunikációs eszközöket, például internetes űrlapokat és chatprogramokat használjanak a fogyasztókkal folytatott kommunikációhoz, feltéve hogy ezek az alternatív kommunikációs eszközök az e-mailekhez hasonló módon lehetővé teszik a fogyasztók számára a kommunikáció tartalmának tartós adathordozón való megőrzését. Az irányelv I. mellékletét, amely az elállási jog gyakorlására vonatkozó információkat tartalmaz, szintén ki kell igazítani ennek a módosításnak megfelelően.
- (39) Az egyes szabályok alkalmazásának egyértelműsítése érdekében a jelen irányelv által módosított eszközökön több további módosítást kell eszközölni.
- (40) Módosítani kell a 2005/29/EK irányelv I. mellékletének 11. pontját – amely tiltja a rejtett reklámozást az írott és elektronikus sajtó szerkesztői tartalmában –, annak egyértelműsítése érdekében, hogy ugyanez a tiltás vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a fogyasztó online keresési lekérdezései alapján a kereskedő találatok formájában jelenít meg információkat a fogyasztó számára.
- (41) Az Unió Alapjogi Chartájának 16. cikke garantálja a vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban. Ugyanakkor azok a gyakorlatok, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott termékkel, miközben a valóságban a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak, megteveszthetik a fogyasztókat, és olyan fogyasztási döntés meghozatalára késztetik vagy késztethetik őket, amit egyébként nem hoztak volna meg.
- (42) Ezért az ilyen gyakorlatok a lényeges elemek eseti alapon történő értékelésének alapján a 2005/29/EK irányelvvel ellentétesnek minősülhetnek. A meglévő jog tagállami fogyasztóvédelmi és élelmiszerhatóságok általi alkalmazásának megkönnyítése érdekében az „uniós élelmiszer- és fogyasztóvédelmi jognak a termékek kettős minőségével kapcsolatos problémákra történő alkalmazásáról – az élelmiszerek egyedi esetéről” szóló 2017. szeptember 26-i bizottsági közlemény⁴⁶ iránymutatással szolgál arra vonatkozóan, hogy a jelenlegi uniós szabályok hogyan alkalmazhatók a kettős minőségű élelmiszeripari termékekre. Ebben az összefüggésben a Bizottság Közös Kutatóközpontja jelenleg az élelmiszeripari termékekkel kapcsolatos összehasonlító vizsgálatok közös megközelítésének kialakításán dolgozik.

⁴⁶

C(2017)6532

- (43) A végrehajtással kapcsolatos tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy egy kifejezett rendelkezés hiányában a fogyasztók, kereskedők és illetékes nemzeti hatóságok számára nem feltétlenül világos, hogy milyen kereskedelmi gyakorlatok minősülnek a 2005/29/EK irányelvvel ellentétesnek. Ennek okán, valamint a kereskedők és a végrehajtó hatóságok jogbiztonságának garantálása érdekében szükség van a 2005/29/EK irányelv olyan jellegű módosítására, hogy kifejezetten kitérjen azokra a kereskedelmi gyakorlatokra, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott azonos termékkel, miközben a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak. Az illetékes hatóságok eseti alapon kell értékeljék és kezeljék ezeket a gyakorlatokat, az irányelv rendelkezéseinek megfelelően. Az értékelések során az illetékes hatóságnak figyelembe kell vennie a következőket: a fogyasztók számára mennyire egyszerű a termékek közötti eltérés azonosítása, a kereskedő arra vonatkozó joga, hogy az ugyanazon márka alatt forgalmazott termékeit indokolt tényezők – például az alapanyagok elérhetősége vagy szezonális jellege, meghatározott fogyasztói preferenciák vagy az egészséges és tápláló élelmiszerekhez való fokozottabb hozzáférést célzó önkéntes stratégiák – alapján különböző földrajzi piacokhoz igazítsa, valamint a kereskedő arra vonatkozó joga, hogy az ugyanazon márka alá tartozó termékeit különböző tömegű vagy volumenű kiszerelésekben forgalmazza a különböző földrajzi piacokon.
- (44) Bár az üzlethelyiségen kívüli értékesítések a kereskedő üzlethelyiségein belül történő értékesítésekhez és a távolsági értékesítésekhez hasonlóan törvényes és bevett értékesítési csatornának számítanak, a fogyasztók otthonának kényszerű meglátogatásakor vagy kereskedelmi kirándulások alkalmával folytatott bizonyos különösen agresszív vagy megtévesztő, gyakran a termék azonnali kifizetését feltételező marketinggyakorlatok nyomás alá helyezhetik a fogyasztókat, aminek következtében olyan árukat vásárolnak meg, amiket más körülmények között nem vettek volna meg és/vagy eltúlzott áron vásárolnak. Az ilyen gyakorlatok gyakran az időseket és az egyéb sebezhető fogyasztókat célozzák. Egyes tagállamok nem kívánatosnak tekintik ezeket a gyakorlatokat, és szükségesnek tartják a 2011/83/EU irányelv szerinti üzlethelyiségen kívüli értékesítések bizonyos formáinak és szempontjainak korlátozását – mint a termékek agresszív és megtévesztő reklámozását és értékesítését a fogyasztó otthonának kényszerű meglátogatása keretében vagy kereskedelmi kirándulások során – közrendi vagy a fogyasztók magánéletének (amelynek védelmét az Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke biztosítja) tiszteletben tartásával kapcsolatos megfontolások alapján. Ezért a szubszidiaritás elvével összhangban és a végrehajtás megkönnyítése érdekében szükség van annak egyértelműsítésére, hogy a 2005/29/EK irányelv nem sérti a tagállamok arra vonatkozó szabadságát, hogy a fogyasztók jogos érdekeinek védelme érdekében intézkedéseket hozzanak azokra a gyakorlatokra vonatkozóan, amelyek keretében a kereskedők kényszerű látogatást tesznek a fogyasztók otthonánál termékek ajánlása vagy értékesítése céljából, illetve olyan kereskedelmi kirándulásokat szerveznek, amelyek célja vagy hatása bizonyos termékek népszerűsítése, illetve ezek fogyasztóknak történő értékesítése, amennyiben ezeket az intézkedéseket közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják, anélkül, hogy a konkrét gyakorlatot esetenként vizsgálniuk kellene. Minden ilyen intézkedésnek arányosnak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie. A tagállamok számára elő kell írni, hogy az ebben a tekintetben elfogadott nemzeti rendelkezésekről értesítsék a Bizottságot, amely a maga során az összes érdekelt fél számára elérhetővé teszi ezeket az

információkat, valamint gondoskodik az ilyen intézkedések arányosságának és jogszerűségének nyomon követéséről.

- (45) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának⁴⁷ megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó az ilyen dokumentum(ok) megküldését indokoltnak tekinti.
- (46) Mivel az irányelv céljait, nevezetesen a fogyasztóvédelmi jogszabályok hatékonyabb végrehajtását és korszerűsítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok a probléma egész Unióra kiterjedő jellege miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2005/29/EK irányelv módosításai

A 2005/29/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

- a) Az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a fogyasztók jogos érdekeit védő rendelkezéseket fogadjanak el az olyan agresszív vagy megtévesztő marketing- vagy értékesítési gyakorlatokra vonatkozóan, amelyeket a kereskedő a fogyasztó otthonának kényszerű meglátogatásakor folytat, vagy amelyek keretében a kereskedő olyan kereskedelmi kirándulásokat szervez, amelyek célja vagy hatása bizonyos termékek népszerűsítése, illetve ezek fogyasztóknak történő értékesítése, amennyiben ezeket a rendelkezéseket közrendi vagy a magánélet tiszteletben tartásával kapcsolatos indokok igazolják.

- b) A (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

A tagállamok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az (5) bekezdés alapján alkalmazott nemzeti jogszabályokról, illetve ezek minden utólagos módosításáról. A Bizottság ezeket az információkat könnyen elérhetővé teszi a fogyasztók és a kereskedők számára egy külön weboldalon.

2. A 6. cikk (2) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

- c) azok a gyakorlatok, amelyek keretében egy terméket úgy reklámoznak, mintha megegyezne az egyéb tagállamokban forgalmazott azonos termékkel, miközben a termékek összetételében vagy jellemzőiben jelentős eltérések vannak;

3. A 7. cikk (4) bekezdésének d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

⁴⁷

HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

d) a fizetés, a szállítás és a teljesítés feltételei, amennyiben azok eltérnek a szakmai gondosság által támasztott követelményektől;

4. A szöveg a következő 11a. cikkel egészül ki:

„11a. cikk

Jogorvoslat

(1) A 11. cikkben foglalt betartás kikényszerítésére alkalmas megfelelő és hatékony eszközök biztosítására vonatkozó követelmény mellett a tagállamok biztosítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok által megkárosított fogyasztók számára a szerződéses és nem szerződéses jogorvoslatok rendelkezésre állását, az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok összes hatásának megszüntetése érdekében a nemzeti jogszabályaikkal összhangban.

(2) A szerződéses jogorvoslatok között szerepel legalább az a lehetőség, hogy a fogyasztó egyoldalúan felmondja a szerződést.

(3) A nem szerződéses jogorvoslatok között szerepel legalább az a lehetőség, hogy a fogyasztó kártérítésben részesül az elszenvedett károkért.

5. A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„13. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést végrehajtásuk biztosításához. Az előírt szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szankció kiszabására és mértékére vonatkozó döntések során a közigazgatási hatóságok vagy a bíróságok adott esetben kellőképpen figyelembe veszik az alábbi feltételeket:

- a) a jogsértés jellege, súlya és időtartama vagy időbeli hatásai;
- b) az érintett fogyasztók száma, beleértve az egyéb tagállamok érintett fogyasztóit is;
- c) a kereskedő által tett intézkedések, amelyek a fogyasztók által elszenvedett kár csökkentésére vagy orvoslására irányulnak;
- d) adott esetben a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- e) a kereskedő által előzőleg elkövetett minden jogsértés;
- f) a kereskedő által a jogsértés nyomán elért pénzügyi előnyök vagy a jogsértés útján elkerült veszteségek;
- g) az eset körülményeire alkalmazható minden egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényező.

(3) Ha a kiszabandó szankció egy bírság, akkor a bírság összegének meghatározásakor figyelembe veszik a jogsértő kereskedő éves forgalmát és nettó nyereségét, valamint a jelen irányelv ugyanolyan vagy egyéb megsértéséért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (EU) 2017/2934 rendeletben meghatározott kiterjedt jogsértések és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetében alkalmazható szankciók lehetővé teszik egy olyan bíróság kiszabását, amelynek maximális összege a kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban bonyolított forgalom legalább 4 %-ának felel meg.

(5) A bírágokból befolyó összegek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a fogyasztók általános érdekeit.

(6) A tagállamok [a nemzeti jogba való átültetés időpontjáig] értesítik a bírágolási szabályaikról a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentik a későbbi, ezeket érintő módosításokat.”

6. Az I. melléklet 11. pontja helyébe a következő szöveg lép:

11. Az írott és elektronikus sajtóban szerkesztői tartalom használata vagy a fogyasztó online keresési lekérdezése nyomán információ biztosítása a termék eladásösztönzésére, amikor a kereskedő fizetett az eladásösztönzésért, ez azonban a fogyasztó számára nem derül ki világosan a tartalomból, a képekből, vagy a hangokból („advertorial”, szerkesztői reklám; fizetett elhelyezés vagy fizetett belefoglalás). Ez nem érinti a 2010/13/EU irányelvet⁴⁸.

2. cikk

A 2011/83/EU irányelv módosításai

A 2011/83/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) A cikk a következő 4a. ponttal egészül ki:

„4a. „személyes adat”: az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikke (1) bekezdésében meghatározott személyes adatok;”

b) A 6. pont helyébe a következő szöveg lép:

„6. „szolgáltatási szerződés”: az adásvételi szerződéstől eltérő bármely olyan szerződés, amelynek alapján a kereskedő a fogyasztó részére szolgáltatást nyújt vagy szolgáltatás nyújtását vállalja, a fogyasztó pedig megfizeti vagy vállalja, hogy megfizeti a szolgáltatás árát. A „szolgáltatásokra” való hivatkozás a „digitális szolgáltatásokat is magában foglalja, és a „szolgáltatási szerződésre” való hivatkozás a „digitális szolgáltatási szerződést” is magában foglalja”;

c) A 11. pont helyébe a következő szöveg lép:

„11. „digitális tartalom”: digitális formában előállított és szolgáltatott adatok, többek között videofájlok, hangfájlok, alkalmazások, digitális játékok és minden egyéb szoftver”;

d) A szöveg a következő pontokkal egészül ki:

⁴⁸

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

„16. „nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződés”: olyan szerződés, amelynek alapján egy kereskedő meghatározott digitális tartalmat szolgáltat vagy ilyen tartalom szolgáltatását vállalja, a fogyasztó pedig megfizeti vagy vállalja, hogy megfizeti a szolgáltatás árát. Ez azokat a szerződéseket is magában foglalja, amelyek alapján a fogyasztó személyes adatokat biztosít vagy ilyen adatok biztosítását vállalja, kivéve ha a fogyasztó által biztosított személyes adatokat a kereskedő kizárólag a digitális tartalom biztosításának vagy a kereskedőre vonatkozó jogi előírások betartásának céljából dolgozza fel, és a kereskedő semmilyen más célból nem dolgozza fel ezeket az adatokat;

17. „digitális szolgáltatás”: a) olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a fogyasztó számára digitális adatok létrehozását, feldolgozását, tárolását vagy az azokhoz való hozzáférést; vagy b) olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a fogyasztó és a szolgáltatás egyéb felhasználói által feltöltött vagy előállított adatok megosztását vagy azokkal való bármilyen egyéb interakciót, ideértve többek között videók és hangok megosztását és egyéb tárhelyszolgáltatásokat, szövegszerkesztést, felhőalapú számítógépes környezetben elérhető játékokat, valamint a közösségi médiát.

18. „digitális szolgáltatási szerződés”: olyan szerződés, amelynek alapján a kereskedő a fogyasztó részére digitális szolgáltatást nyújt vagy szolgáltatás nyújtását vállalja, a fogyasztó pedig megfizeti vagy vállalja, hogy megfizeti a szolgáltatás árát; Ez azokat a szerződéseket is magában foglalja, amelyek alapján a fogyasztó személyes adatokat biztosít vagy ilyen adatok biztosítását vállalja, kivéve ha a fogyasztó által biztosított személyes adatokat a kereskedő kizárólag a digitális szolgáltatás nyújtásának vagy a kereskedőre vonatkozó jogi előírások betartásának céljából kezeli, és a kereskedő semmilyen más célból nem kezeli ezeket az adatokat;

19. „online piac”: olyan szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy az online piac online interfészén online szerződéseket kössenek a kereskedőkkel és a fogyasztókkal;

20. „online interfész”: az (EU) 2018/302 rendelet 2. cikkének 16. pontjában meghatározott online interfész”;

2. Az 5. cikk (1) bekezdésének g) és h) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„g) adott esetben a digitális tartalmak és digitális szolgáltatások működése, beleértve az alkalmazandó műszaki védelmi intézkedéseket is.

h) adott esetben a digitális tartalom és digitális szolgáltatás hardverrel és szoftverrel való bármilyen vonatkozó interoperabilitása a kereskedő ismereteinek vagy a kereskedőtől észszerűen elvárható ismereteknek megfelelően.”

3. A 6. cikk (1) bekezdésének c), r) és s) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) a kereskedő letelepedési helyének postai címe, valamint telefonszáma, e-mail-címe vagy egyéb online kommunikációs eszközök, amelyek biztosítják, hogy a fogyasztó tartós adathordozón megőrizhesse a kereskedővel folytatott kommunikációt, és amelyek segítségével a fogyasztó gyorsan és hatékonyan kapcsolatba tud lépni a kereskedővel. Adott esetben a kereskedő tájékoztatást nyújt annak a kereskedőnek a postai címéről és azonosító adatairól is, akinek a nevében eljár.

r) adott esetben a digitális tartalmak és digitális szolgáltatások működése, beleértve az alkalmazandó műszaki védelmi intézkedéseket is.

s) adott esetben a digitális tartalom és digitális szolgáltatás hardverrel és szoftverrel való bármilyen vonatkozó interoperabilitása a kereskedő ismereteinek vagy a kereskedőtől észszerűen elvárható ismereteknek megfelelően.”

4. A szöveg a következő 6a. cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Az online piacokon kötött szerződésekre vonatkozó kiegészítő tájékoztatási követelmények

Mielőtt a fogyasztó számára kötelezővé válna egy online piaci távollévők közötti szerződés vagy bármilyen kapcsolódó ajánlat, az online piac kiegészítő tájékoztatást nyújt számára az alábbiakról:

- a) a fogyasztó számára az online piacon a keresési lekérdezése nyomán megjelenő ajánlatok rangsorolását meghatározó fő paraméterek;
- b) az, hogy az árukat, szolgáltatásokat vagy digitális tartalmat kínáló harmadik fél kereskedőnek minősül-e, a harmadik fél által az online piac felé tett nyilatkozat alapján;
- c) az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályokból eredő fogyasztói jogok alkalmazhatósága vagy annak hiánya a megkötött szerződésre; valamint
- d) ha a szerződést kereskedővel kötik, akkor az uniós fogyasztóvédelmi jogszabályokból eredő fogyasztói jogok biztosításáért és alkalmazásáért a szerződés vonatkozásában felelős kereskedő. Ez a követelmény nem érinti azokat a felelősségeket, amelyek az online piacra hárulhatnak vagy amelyeket az online piac vállalhat a szerződés egyes szempontjaira vonatkozóan.”

5. A 7. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Amennyiben a fogyasztó azt akarja, hogy a szolgáltatás teljesítése, illetve a víz-, gáz- vagy villamosenergia-szolgáltatás – amennyiben azokat nem korlátozott térfogatban vagy meghatározott mennyiségben kínálják értékesítésre – vagy távfűtési szolgáltatás a 9. cikk (2) bekezdésében megállapított elállási időszakon belül kezdődjön meg, és a szerződés értelmében a fogyasztónak fizetnie kell ezekért a szolgáltatásokért, a kereskedőnek kérnie kell, hogy a fogyasztó erre vonatkozó kifejezett kérelmét tartós adathordozón nyújtsa be.

6. A 8. cikk a következőképpen módosul:

- a) A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Ha a szerződést olyan távközlő eszköz alkalmazásával kötik meg, amelyen az információk megjelenítésére korlátozott hely vagy idő áll rendelkezésre, az ilyen szerződés megkötése előtt a kereskedő az alkalmazott eszköz útján közli legalább az áru vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságaira, a kereskedő azonosító adataira, a teljes árra, az elállási jogra, a szerződés időtartamára és – amennyiben a szerződés határozatlan időre szól – a szerződés felmondásának feltételeire vonatkozó, a 6. cikk (1) bekezdésének a), b), e), h) és o) pontjában

említett, szerződéskötést megelőző információkat, a h) pontban említett és az I. melléklet B. részében meghatározott elállásnyilatkozat-minta kivételével. A 6. cikk (1) bekezdésében említett további információkat a kereskedő megfelelő módon, e cikk (1) bekezdésével összhangban bocsátja a fogyasztó rendelkezésére.”

b) A (8) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(8) Amennyiben a fogyasztó azt akarja, hogy a szolgáltatás teljesítése, illetve a víz-, gáz- vagy villamosenergia-szolgáltatás – amennyiben azokat nem korlátozott térfogatban vagy meghatározott mennyiségben kínálják értékesítésre – vagy távfűtési szolgáltatás a 9. cikk (2) bekezdésében megállapított elállási időszakon belül kezdődjön meg, és a szerződés értelmében a fogyasztónak fizetnie kell ezekért a szolgáltatásokért, a kereskedőnek kérnie kell, hogy a fogyasztó erre vonatkozó kifejezett kérelmet nyújtson be.”

7. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Adásvételi szerződések esetében a kereskedő – amennyiben nem vállalta, hogy az árut maga szállítja vissza – mindaddig visszatarthatja a visszatérítést, amíg vissza nem kapta az árut.”

b) A cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A fogyasztó személyes adatainak tekintetében a kereskedő eleget tesz az (EU) 2016/679 rendeletben meghatározott alkalmazandó kötelezettségeknek.

(5) A személyes adatnak nem minősülő minden olyan digitális tartalom tekintetében, amit a fogyasztó a kereskedő által szolgáltatott digitális tartalom vagy digitális szolgáltatás használata közben töltött fel vagy állított elő, a kereskedő eleget tesz a [digitális tartalmakra vonatkozó irányelvben] meghatározott kötelezettségeknek és gyakorolhatja az ott rögzített jogokat.”

8. A 14. cikk a következőképpen módosul:

(1) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A szerződés megszűnését követően a fogyasztó tartózkodik a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás használatától és ezek elérhetővé tételétől harmadik felek számára.”

(2) A (4) bekezdés b) pontja a következők szerint módosul:

a) A ii. alpont a következőképpen módosul:

„ii. a fogyasztó nem nyilatkozott annak tudomásulvételéről, hogy a hozzájárulás megadásával elveszti elállási jogát”;

b) A iii. alpontot el kell hagyni.

9. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) Az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) szolgáltatási szerződések esetében a szolgáltatás maradéktalan teljesítése után, amennyiben a teljesítés a fogyasztó kifejezett előzetes beleegyezésével kezdődött meg”;

(1) az m) pont helyébe a következő szöveg lép:

„m) nem tárgyi adathordozón rögzített digitális tartalom szolgáltatására vonatkozó szerződések, ha a teljesítés elkezdődött, és amennyiben szerződés értelmében a fogyasztónak fizetnie kell ezekért a szolgáltatásokért, az elállási időszakon belüli teljesítést a fogyasztó előzetes kifejezett hozzájárulásával kezdték meg, aki tudomásul vette, hogy ezáltal elveszíti elállási jogát.”

(2) A bekezdés a következő ponttal egészül ki:

„n) olyan áruk értékesítése, amelyeket a fogyasztó a jellegük, a tulajdonságaik és működésük meghatározásához szükséges időtartamnál hosszabb ideig kezelt az elállási időszakban.”

10. A 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést végrehajtásuk biztosításához. Az előírt szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szankció kiszabására és mértékére vonatkozó döntések során a közigazgatási hatóságok vagy a bíróságok adott esetben kellőképpen figyelembe veszik az alábbi feltételeket:

- a) a jogsértés jellege, súlya és időtartama vagy időbeli hatásai;
- b) az érintett fogyasztók száma, beleértve az egyéb tagállamok érintett fogyasztóit is;
- c) a kereskedő által tett intézkedések, amelyek a fogyasztók által elszenvedett kár csökkentésére vagy orvoslására irányulnak;
- d) adott esetben a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- e) a kereskedő által korábban elkövetett bármely jogsértés;
- f) a kereskedő által a jogsértés révén elért pénzügyi előnyök vagy elkerült veszteségek;
- g) az eset körülményeire alkalmazható minden egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényező.

(3) Ha a kiszabandó szankció pénzbírság, akkor a bírság összegének meghatározásakor figyelembe veszik a jogsértő kereskedő éves forgalmát és nettó nyereségét, valamint a jelen irányelv ugyanolyan vagy egyéb megsértéséért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (EU) 2017/2934 rendeletben meghatározott kiterjedt jogsértések és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetében alkalmazható szankciók lehetővé teszik egy olyan bírság kiszabását, amelynek maximális összege a kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban bonyolított forgalom legalább 4 %-ának felel meg.

(5) A bíróságokból befolyó összegek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a fogyasztók általános érdekeit.

(6) A tagállamok [a nemzeti jogba való átültetés időpontjáig] értesítik a bírságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.”

11. Az I. melléklet a következőképpen módosul:

(1) Az A. rész a következőképpen módosul:

a) Az A. pont „Elállási jog” szövegrésze alatti harmadik bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Ha Ön elállási jogát gyakorolni kívánja, az e szerződéstől való elállásra vonatkozó döntéséről egyértelmű nyilatkozatban (postán vagy e-mailben küldött levél útján) értesítenie kell bennünket [2]. Ön felhasználhatja a mellékletben található elállásnyilatkozat-mintát, ez azonban nem kötelező. [3]”

b) A „Kiegészítési útmutató” szövegrész alatti 2. pont helyébe a következő szöveg lép:

„[2.] Illessze be az Ön nevét, postai címét, és telefonszámát vagy e-mail-címét.”

c) A „Kiegészítési útmutató” szövegrész alatti 4. pont helyébe a következő szöveg lép:

„[4.] Olyan adásvételi szerződések esetében, amelyekben Ön nem ajánlotta fel, hogy az árukat elállás esetén Ön visszaszállítja, illessze be a következő szöveget: „A visszatérítést mindaddig visszatárhathatjuk, amíg vissza nem kaptuk az árukat”.”

a) A „Kiegészítési útmutató” szövegrész alatti 5. pont c) alpontját el kell hagyni.

(2) A B. pontban az első franciabekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Címzett: ide a kereskedőnek saját nevét, postai címét, és – ha van – e-mail-címét kell beillesztenie]”:

3. cikk

A 93/13/EK irányelv módosításai

A 93/13/EGK irányelv az alábbiaknak megfelelően módosul:

A szöveg a következő 8b. cikkel egészül ki:

„8b. cikk

(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést végrehajtásuk biztosításához. Az előírt szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szankció kiszabására és mértékére vonatkozó döntések során a közigazgatási hatóságok vagy a bíróságok adott esetben kellőképpen figyelembe veszik az alábbi feltételeket:

a) a jogsértés jellege, súlya és időtartama vagy időbeli hatásai;

- b) az érintett fogyasztók száma, beleértve az egyéb tagállamok érintett fogyasztóit is;
- c) a kereskedő által tett intézkedések, amelyek a fogyasztók által elszenvedett kár csökkentésére vagy orvoslására irányulnak;
- d) adott esetben a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- e) a kereskedő által korábban elkövetett bármely jogsértés;
- f) a kereskedő által a jogsértés révén elért pénzügyi előnyök vagy elkerült veszteségek;
- g) az eset körülményeire alkalmazható minden egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényező.

(3) Ha a kiszabandó szankció pénzbírság, akkor a bírság összegének meghatározásakor figyelembe veszik a jogsértő kereskedő éves forgalmát és nettó nyereségét, valamint a jelen irányelv ugyanolyan vagy egyéb megsértéséért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (EU) 2017/2934 rendeletben meghatározott kiterjedt jogsértések és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetében alkalmazható szankciók lehetővé teszik egy olyan bírság kiszabását, amelynek maximális összege a kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban bonyolított forgalom legalább 4%-ának felel meg.

(5) A bírságokból befolyó összegek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a fogyasztók általános érdekeit.

(6) A tagállamok [a nemzeti jogba való átültetés időpontjáig] értesítik a bírságolási szabályokról a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.”

4. cikk

A 98/6/EK irányelv módosításai

A 98/6/EK irányelv a következőképpen módosul:

A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

(1) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv értelmében elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést végrehajtásuk biztosításához. Az előírt szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szankció kiszabására és mértékére vonatkozó döntések során a közigazgatási hatóságok vagy a bíróságok adott esetben kellőképpen figyelembe veszik az alábbi feltételeket:

- a) a jogsértés jellege, súlya és időtartama vagy időbeli hatásai;
- b) az érintett fogyasztók száma, beleértve az egyéb tagállamok érintett fogyasztóit is;
- c) a kereskedő által tett intézkedések, amelyek a fogyasztók által elszenvedett kár csökkentésére vagy orvoslására irányulnak;

- d) adott esetben a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- e) a kereskedő által korábban elkövetett bármely jogsértés;
- f) a kereskedő által a jogsértés révén elért pénzügyi előnyök vagy elkerült veszteségek;
- g) az eset körülményeire alkalmazható minden egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényező.

(3) Ha a kiszabandó szankció egy bírság, akkor a bírság összegének meghatározásakor figyelembe veszik a jogsértő kereskedő éves forgalmát és nettó nyereségét, valamint a jelen irányelv ugyanolyan vagy egyéb megsértéséért az egyéb tagállamokban kiszabott bírságokat.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (EU) 2017/2934 rendeletben meghatározott kiterjedt jogsértések és uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetében alkalmazható szankciók lehetővé teszik egy olyan bírság kiszabását, amelynek maximális összege a kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban bonyolított forgalom legalább 4 %-ának felel meg.

(5) A bírságokból befolyó összegek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a fogyasztók általános érdekeit.

(6) A tagállamok [a nemzeti jogba való átültetés időpontjáig] értesítik a bírságolási szabályaikról a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.”

5. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb a közzétételtől számított 18 hónap elteltével elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

A rendelkezéseket az átültetés határidejétől számított 6 hónapon belül alkalmazni kezdik.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

6. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

7. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
elnök

a Tanács részéről
elnök